

Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024 - 2029

gemeente Bunnik

Inhoud

Inleiding 3

1. De beleidscyclus 4
   1.1 BIG8
   1.2 Leeswijzer

2. Ontwikkelingen en analyses 5
   2.1 Wat voorafging aan dit beleidsstuk
   2.2 Omgevingsanalyse Bunnik
   2.3 Juridische ontwikkelingen
   2.4 Analyse van inzichten

3. Missie, visie en doelstellingen 9
   3.1 Missie en visie
   3.2 Doelstellingen en uitgangspunten

4. Risicoanalyse en prioritering 14
   4.1 Totstandkoming
   4.2 Legenda van risicoprioritering

5. Strategieën en werkwijze 16
   5.1 Werkwijze
   5.2 Strategieën
   5.3 Wkb in de praktijk-tool

6. Borging en uitvoering 18
   6.1 Financiële middelen
   6.2 Uitvoeringsprogramma
   6.3 Uitvoering proces
   6.4 Afstemming ketenpartners
   6.5 Kwaliteitsverordening

7. Evaluaties 20
   7.1 Uitvoeringsprogramma
   7.2 U&H-strategie

Bijlagenbundel 21

Inleiding

Context

Voor u ligt de Uitvoerings- & Handhavingsstrategie 2024 - 2029 (hierna: U&H-strategie) van de gemeente Bunnik (hierna: Bunnik). Deze U&H-strategie schetst het kader waarbinnen Bunnik uitvoering geeft aan de vergunning-, toezicht- en handhavingstaken (hierna: U&H-taken) op het gebied van het Omgevingsrecht. De U&H-strategie is tot stand gekomen door afstemming tussen verschillende interne en externe partijen. De U&H-strategie is aan het college voorgesteld ter accordering en uiteindelijk vastgesteld door de gemeenteraad.

De U&H-strategie geeft weer hoe Bunnik een eenduidige werkwijze en integrale afweging van de inzet van beschikbare middelen wil bereiken. De U&H-strategie is de belangrijkste basis voor het jaarlijks op te stellen uitvoeringsprogramma voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Vanwege de ontwikkelingen op het gebied van het Omgevingsrecht, zoals de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging (hierna: Wkb) per 1 januari 2024, is er veel veranderd in de werkwijze van de U&H-taken. En er kunnen nog steeds veranderingen optreden. Om deze reden is de U&H-strategie een dynamisch document dat Bunnik tussentijds kan aanpassen indien veranderingen in de wet- en regelgeving hierom vraagt. De U&H-strategie wordt in ieder geval tenminste één keer in de twee jaar intern geëvalueerd en zo nodig aangepast.

Waarom een U&H-strategie?

Voor vergunningverlening, toezicht en handhaving is een U&H-strategie wettelijk verplicht. Het schetst de visie en uitgangspunten voor het beleid de komende jaren, de inhoudelijke prioriteiten die daarin worden gesteld en de wijze waarop het beleid wordt verankerd.

Vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn voor de overheid in relatie tot inwoners en bedrijven belangrijke instrumenten. Initiatiefnemers willen hun initiatieven en ideeën kunnen realiseren, terwijl omwonenden en andere belanghebbenden willen dat hun belangen worden beschermd. Met De U&H-strategie wil Bunnik transparant zijn over wat ze doen, waarom ze het doen, welke keuzes ze maken bij het uitvoeren van de U&H-taken en hoe ze dit hebben georganiseerd.

1. De beleidscyclus

1.1 BIG8

Bunnik volgt in haar U&H-strategie en het uitvoeringsprogramma de systematiek van de BIG8 cyclus uit het Omgevingsrecht. De verschillende stappen van deze cyclus vormen de strategie en het uitvoeringsprogramma. Ook geven zij richting aan de systematiek van doorwerking en evaluatie. Elke stap is gekoppeld aan een hoofdstuk.

Hieronder staan de stappen van de BIG8 cyclus systematisch weergegeven in de leeswijzer. De figuur van de BIG8 cyclus is als bijlage 1 opgenomen in de bijlagenbundel.

1.2 Leeswijzer

Deze leeswijzer heeft als doel het duidelijk maken welk onderdeel van de BIG8 cyclus Bunnik in welk hoofdstuk van de U&H-strategie wordt beschreven. De dikgedrukte woorden geven de verschillende stappen uit de BIG8 cyclus weer.

Ontwikkelingen (Hd 2): Ten behoeve van de prioriteiten en doelstellingen voor de komende beleidsperiode wordt kort teruggeblikt op voorgaande beleidsperiode en worden de relevante ontwikkelingen voor deze beleidsperiode uitgelicht. In het uitvoeringsprogramma geeft Bunnik vervolgens de stand van zaken van deze ontwikkelingen weer.

Missie, visie en doelstellingen (Hd 3): Dit hoofdstuk borduurt voort op de evaluaties en toekomstige ontwikkelingen. Aan de hand van de visie wordt de U&H-strategie voor de huidige beleidsperiode bepaald. Met de doestellingen wordt richting gegeven aan het programma voor de komende beleidsperiode. Dit programma krijgt vorm in het uitvoeringsprogramma. Daar worden specifieke acties toegewezen voor het betreffende jaar om de doestellingen te behalen. Om deze voortgang te meten is er een monitoringstool.

Risicoanalyse en prioritering (Hd 4): In dit hoofdstuk staat beschreven hoe de risicoanalyse is opgesteld en hoe de prioritering is aangebracht. Door middel van deze risicoanalyse en prioritering wordt vormgegeven aan de werkwijze voor de U&H-taken.

Strategieën en werkwijzen (Hd 5): In dit hoofdstuk gaat Bunnik in op de wijze waarop zij het werk uitvoert. Deze werkwijze kan in de (nabije) toekomst worden aangepast door eventuele mogelijke veranderingen binnen het nieuwe Omgevingsrecht. Hieruit geeft Bunnik aan hoe de risicoanalyse en prioritering doorwerkt in de praktijk.

Borging en uitvoering (Hd 6): In dit hoofdstuk worden de beschikbare middelen voor de nieuwe beleidsperiode inzichtelijk gemaakt. Aan de hand van dit inzicht kan er worden gemonitord of de gestelde doelen haalbaar zijn en/of deze moeten worden bijgesteld. In het uitvoeringsprogramma gaat Bunnik hier voor het specifieke jaar verder op in.

Evaluaties (Hd 7): Met de beleidsevaluatie is de beleidscyclus rond. In dit laatste hoofdstuk wordt de methode voor de evaluatie van de U&H-strategie en het uitvoeringsprogramma beschreven. Jaarlijks wordt het uitvoeringsprogramma geëvalueerd, zodat er desgewenst bijsturing kan plaatsvinden.

2. Ontwikkelingen en analyses

2.1 Wat voorafging aan dit beleidsstuk

Het vorige beleidsstuk dateert van 2016. Dat houdt kortgezegd in dat er geen recent beleid lag en meer specifiek; geen beleid op het gebied van vergunningverlening. Op basis van interne beoordelingen en het Interbestuurlijke Toezicht van de provincie Utrecht was er een nieuw Uitvoering- & Handhavingsstrategie (hierna U&H-strategie) nodig met alle noodzakelijke en wenselijke onderdelen en gericht op het nieuwe Omgevingsrecht. Er was een grote behoefte aan duidelijke en specifieke doelstellingen op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De gegeven aanbevelingen vanuit de provincie Utrecht zijn ter harte genomen in dit nieuwe beleidsstuk. Voorts was er de wens om een nieuw beleidsstuk toegankelijker en meer overzichtelijk te maken. Op deze wijze wil Bunnik een groter draagvlak creëren binnen de eigen organisatie en naar haar inwoners en ondernemers toe.

2.2 Omgevingsanalyse Bunnik

De gemeente Bunnik ligt in de provincie Utrecht en de regio U10. De gemeente Bunnik bestaat in essentie uit een slingerend landschap met de Kromme Rijn als rode draad. Langs de Kromme Rijn vindt men dorpen, boomgaarden, weilanden en akkers. Kenmerkend voor de gemeente Bunnik zijn haar drie dorpskernen, het agrarisch buitengebied en de uitgestrekte landgoederen.

- **Drie dorpskernen**

De gemeente Bunnik bestaat uit drie verschillende kernen met elk hun eigen karaktereigenschappen. De drie dorpskernen zijn Bunnik, Odijk en Werkhoven welke al in de vroege middeleeuwen zijn ontstaan langs de Kromme Rijn. Alle kernen hebben een historisch centrum met rijksmonumenten omringd door woonwijken, welke allen gekenmerkt worden door een groen en dorps karakter. Binnen de drie kernen ziet de gemeente de volgende negatieve maatschappelijke trends. Zo constateren we vaker situaties rondom hoarders, bouwvallige woningen, langdurige ontwikkelingstrajecten voor nieuwbouw en toenemende conflictsituaties tussen buren, waarbij de gemeente wordt betrokken.

Bunnik

De kern Bunnik is van oudsher agrarisch en vormt de hoofdplaats van de drie kernen. Zij vervult derhalve een centrumfunctie met winkels, scholen, horeca enzovoorts. Ook bevindt zich hier het stationsgebied, welke in ontwikkeling is naar een gemengd woon-werkgebied. Het is een belangrijk vestigingsgebied voor bedrijven en werknemers, mede gezien de ligging van het Utrecht Science Park. Er is een groeiende behoefte aan woningen en goede infrastructuur. Derhalve is een vergrote kans op overbewoning en illegale verhuur van woningen, een groot aandachtspunt van de gemeente.

Odijk

De kern Odijk is een groen dorp met veel wandelroutes langs de Kromme Rijn. Het boerenleven is voor de inwoners van Odijk altijd de belangrijkste vorm van bestaan geweest. De geschiedenis van Odijk is dan ook vooral agrarisch. Nu heeft het een dorps karakter. Odijk is de vestigingsplaats van het gemeentehuis.
In Odijk is de Kersenweide de grootste uitbreidingslocatie om hier te voorzien in woonruimte en het dorp te laten groeien. Binnen Odijk speelt de herontwikkeling van het dorpshart bij De Meent. Aandachtspunten van de gemeente zijn daar de verkeersveiligheid, de parkeerproblematiek en het verbeteren van de leefomgeving in de zin van wonen, leven, winkelen en recreëren.

Werkhoven

De kern Werkhoven kent reeds veel agrarische activiteit, voornamelijk veeteelt en fruitteelt. Een deel van Werkhoven is een beschermd dorpsgezicht. Werkhoven is dan ook de oudste van de drie kernen en er heerst een grote sociale verbondenheid. Juist gebruik van de agrarische percelen is in Werkhoven een punt van aandacht. Vanwege het uitgestrekte landelijk gebied is er minder (sociaal) toezicht en een verhoogd risico op illegale activiteiten zoals illegale bewoning en het uitbaten van bedrijfsactiviteiten.
Ook is een belangrijke opgave het groot (landbouw)verkeer dat bij gebrek aan omleidende wegen of toegang tot de N229 door de kern rijdt.

- **Buitengebied**

Het buitengebied van de gemeente Bunnik omvat alles binnen de gemeentegrenzen, met uitzondering van de dorpskernen zelf. Het buitengebied beslaat het overgrote deel van het grondgebied van de gemeente Bunnik. Het buitengebied is weids en kent minder sociale controle. Het is derhalve belangrijk om ook in het buitengebied de veiligheid te verhogen en te blijven waarborgen. Door middel van het project Veilig Buitengebied probeert Bunnik dit tezamen met haar bewoners en organisaties te bewerkstelligen. Binnen deze werkgroep Veilig Buitengebied worden er verschillende praktische veiligheidskwesties besproken en over oplossingen nagedacht. Bijvoorbeeld de inzet van plattelandscoaches en het leren herkennen van locaties van bijvoorbeeld drugslabs of hennepkwekerijen. Maar ook eenvoudige veiligheidszaken als defecte straatverlichting of vervallen gebouwen: het signaleren draagt allemaal bij aan een veiliger buitengebied. Het Platform Veilig Ondernemen (PVO) leidt de werkgroep. Tevens speelt hier een juist gebruik van de gronden en gebouwen een rol. Ook is hier ruimte voor recreëren en mobiliteit, groen en natuur.

- **Bedrijventerreinen**

De gemeente Bunnik kent acht bedrijventerreinen: 1) De Twaalf Apostelen, 2) Houthandel, 3) De Fruitveilig, Schoudermantel en De Rumpst, 4) Kosterijland, 5) De Raaphof, 6) PDC terrein aan de Singel, 7) ’t Zand, en 8) Burgweg.
Deze bedrijventerreinen kennen uiteenlopende ondernemingen in verschillende sectoren, maar ook meer extensieve bedrijven en startups. De ligging is gunstig vanwege de goede bereikbaarheid, de lagere prijzen en de locatie nabij Utrecht Science Park. De prognose is dat de bevolking in de komende jaren zal toenemen, wat voor effect dat heeft op de arbeidsplaatsen weten we nog niet. De bedrijventerreinen vragen om een transformatieslag ten aanzien van duurzaamheid en klimaatadaptatie, voor zowel het vastgoed als de openbare ruimte.
Bedrijventerreinen kunnen kwetsbare locaties zijn en daarmee een gelegenheidsstructuur voor georganiseerde ondermijnende criminaliteit bieden. Bedrijven kunnen bijvoorbeeld worden gebruikt als dekmantel voor drugsproductie- en opslaglocaties en leegstaande panden kunnen worden gebruikt voor illegale bewoning.
Vanwege de schaal, omvang en ligging van deze gebieden, blijkt uit controles dat er maar beperkt ondermijnende situaties zijn.

- **Fortenlandschap Hollandse Waterlinie**

De gemeente Bunnik bevindt zich op een uniek knooppunt van twee werelderfgoederen: de Hollandse Waterlinie en de Neder-Germaanse Limes. Er is een hoge cultuurhistorische waarde die beschermd moet worden. Vanwege de rijke geschiedenis en de mooie omgeving, neemt de recreatieve druk toe. De gemeente werkt met de provincie aan veilige en goede fietsverbindingen tussen de landgoederen, de kernen en de omgeving. Voor het behoud, beheer en ontwikkeling is een samenwerking met de provincie Utrecht vereist.

- **Kromme Rijn zone**

Het rivierenlandschap van de Kromme Rijn is een afwisselend landschap met bijzondere natuurwaarden. Men komt hier graag wandelen, fietsen en kanoën. De Kromme Rijn is echter niet overal goed beleefbaar. In de richting van Utrecht valt de watergang weg tussen snelweg, spoor en stedelijke ontwikkeling. Daar staat de samenhang met de Hollandse Waterlinie onder druk. Door verstedelijking en recreatieve druk is er meer behoefte aan aantrekkelijkere routes en verbindingen.

2.3 Juridische ontwikkelingen

De Omgevingswet is in werking getreden op 1 januari 2024. De Omgevingswet regelt alles voor de ruimte waarin we wonen en werken. Deze nieuwe wet bundelt en maakt regels eenvoudiger. Met de komst van deze nieuwe wetgeving zijn er veranderingen op het gebied van processen, communicatie en producten.

De Omgevingswet kent nieuwe instrumenten zoals de omgevingsvisie, het omgevingsplan en programma. In de Omgevingswet staat de kwaliteit van de leefomgeving centraal, waarbij initiatieven uit de samenleving bepalend zijn voor die kwaliteit. De zorg van Bunnik is erop gericht om de leefomgeving te verbeteren waar deze tekort schiet en kwaliteiten te behouden waar deze goed zijn.
Nieuwe instrumenten worden sterk leidend, zoals de omgevingsvisie en het omgevingsplan. De vervlechting van de beleidscyclus voor de U&H-taken en de instrumenten en werkwijze van de Omgevingswet zal in de komende jaren verder vorm worden gegeven.

Met de komst van de Omgevingswet is een belangrijke pijler het ‘anders werken’, in de geest van de wet. De belangrijkste wijzigingen die invloed hebben op de U&H-taken:

1. De vergunningenprocedure in 8 weken wordt de standaard;
2. Het vooroverleg heeft een belangrijkere rol (in samenspraak met de initiatiefnemer de aanvraag voorbereiden);
3. Een casemanager als aanspreekpunt voor de initiatiefnemer;
4. Denken in mogelijkheden en het hebben van een open houding om burgers en ondernemers te helpen een initiatief te realiseren;
5. Samenhangend werken om tot een integraal besluit te komen;
6. Verbeterde werkprocessen (de snelserviceformule, de ontwerpformule en de toezichtsformule);
7. Nieuwe werkwijzen en overlegtafels (introductie werkverdeling, intaketafel en omgevingstafel);
8. Knip in ruimtelijke en bouwtechnische procedure;
9. Buitenplanse omgevingsplanactiviteit (hierna: BOPA) als instrument voor buitenplans afwijken met een vergunning;
10. Bodemtaken van provincie naar gemeente;
11. Van inrichting naar milieubelastende activiteiten (hierna: mba’s);
12. Meer betrokkenheid door (verplichte) participatie.

Een andere belangrijke pijler is het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Via dit platform/loket kan een initiatiefnemer een vergunning check doen, een aanvraag en/of melding indienen bij het bevoegd gezag en het omgevingsplan raadplegen. Er komen nog een aantal extra functionaliteiten, zoals “verken uw idee”, en de mogelijkheid tot ‘maatregelen op maat’, waarin initiatiefnemers kunnen controleren welke maatregelen zij moeten treffen als ze een bepaalde activiteit willen realiseren. Om dit goed te kunnen laten functioneren heeft Bunnik een grote rol te vervullen. Er is onder andere gewerkt aan toepasbare regels en de aanvraagformulieren zijn verduidelijkt. Bunnik heeft hiermee een grote mate van invloed op het niveau van dienstverlening aan diens burgers en bedrijven.

Voorts wordt de Wkb gefaseerd ingevoerd. Vanaf 1 januari 2024 geldt de wet voor nieuwbouwplannen voor weinig risicovolle bouwwerken (gevolgklasse 1). Daarna moeten de verbouwplannen voor weinig risicovolle bouwwerken volgen. Naar waarschijnlijkheid zullen de verbouwplannen pas vanaf medio 2025 onderdeel worden van de Wkb. Pas op zijn vroegst in 2029 zal de Wkb voor alle bouwplannen in werking treden.

Met de inwerkingtreding van de Wkb zoals deze er nu ligt, is de toetsing en het toezicht door de gemeente op het Bouwbesluit voor bouwwerken in gevolgklasse 1 voor nieuwbouw vervallen. De belangrijkste wijziging is dat de bouwtechnische voorschriften zoals veiligheid, bruikbaarheid en energie niet door de gemeente maar door private kwaliteitsborgers wordt getoetst.

De private kwaliteitsborger doet twee meldingen en twee kennisgevingen aan de gemeente: melding bouwactiviteit, mededeling start bouw en mededeling bouw gereed, en gereed bouw melding. Bunnik geeft goedkeuring voor de start van de bouw, ingebruikname van het bouwwerk en is in de gebruiksfase verantwoordelijk voor handhaving.

Bunnik heeft vastgelegd hoe zij omgaat met de gegevens die de opdrachtgevers en kwaliteitsborgers aanleveren. Deze zijn uitgewerkt in de interne werkprocessen. De interne werkprocessen zijn in samenwerking met de betrokken medewerkers in de afgelopen maanden vastgelegd en onder de aandacht gebracht. Deze interne werkprocessen zijn nodig om de waarde propositie aan de bewoners en ondernemers van Bunnik te realiseren. Aandacht voor interne werkprocessen leidt tot verlaging van kosten en verbetering van processen en dus tot verhoging van productiviteit.
Bunnik heeft zich gebaseerd op de oude werkwijze bij toetsing en toezicht op het Bouwbesluit, het feit dat er een zelfstandig oordeel gevormd moet worden om de verklaring van ingebruikname af te geven en het feit dat een gemeente verantwoordelijk blijft voor de handhaving tijdens de bouwfase en de gebruiksfase van het betreffende bouwwerk.

2.4 Analyse van inzichten

Het juridisch instrumentarium voor wat betreft toezicht en handhaving is nagenoeg hetzelfde gebleven. Juridisch gezien is er voor toezicht en handhaving dus minder veranderd, en is de impact voor vergunningverlening het grootst. Met de invoering van de Omgevingswet en (een deel) van de Wkb zal komende beleidsperiode moeten blijken of de huidige inzet van mensen en middelen voldoende blijkt. Dit vraagstuk speelt voornamelijk in het kader van de wettelijke takenverschuiving. Voor alle werkzaamheden die op basis van de prioriteiten en de daaraan gekoppelde doelstellingen geldt dat inzichtelijk moet zijn wat de benodigde en beschikbare personele en financiële middelen zijn. Dit benodigd budget is geborgd in de begroting. In de begroting zijn verschillende kostenposten gelabeld voor de uitvoering van de U&H-taken.

3. Missie, visie en doelstellingen

3.1 Missie en visie

Voor elkaar én met elkaar zorgen voor een leefbaar, veilig en duurzaam Bunnik: dat is waar Bunnik voor staat en waar zij voor gaat. Door het toezien op de naleving van de geldende wet- en regelgeving en te handhaven waar het noodzakelijk is zonder daarbij de menselijke maat uit het oog te verliezen, streeft Bunnik hiernaar.

De uitvoering van vergunningverlening ziet op het borgen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. De kern van het vergunningenbeleid is dat de inschatting van de risico's en kansen voor de leefomgeving doorslaggevend is voor de prioriteiten die de gemeente stelt bij vergunningverlening.

De ambitie is om vergunningverlening zo dienstverlenend mogelijk uit te voeren en de kosten voor de aanvragers te beperken. Bij vergunningverlening gaat het in de basis om vertrouwen in de samenleving. Daarnaast wil Bunnik de zelfredzaamheid van inwoners en bedrijven bevorderen wat aansluit bij de verantwoordelijkheid die ook de landelijke wetgever steeds meer bij de samenleving neerlegt. Die samenleving moet binnen de kaders van een veilige, gezonde en schone fysieke leefomgeving de ruimte krijgen om initiatieven te realiseren. Met inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt ruimte geboden om integrale afwegingen te maken én om maatwerk te leveren.

Het houden van toezicht betreft het controleren door het bevoegd gezag op naleving van wetten en regels. Als gemeente maken we geen onderscheid in wie de overtreding begaat. Inwoner, ondernemer of medeoverheid, iedereen is gelijk. Het is feitelijk toepassen van verschillende controlemiddelen en -vormen waarmee de mate van naleving van wetten en regels kan worden vastgesteld. Met de controles wordt dus beoogd de (vrijwillige) naleving van wetten en regelgeving te bewerkstelligen. Door middel van handhaving wil Bunnik gedragsverandering stimuleren. Voor de realisatie van de onderstaande doelstellingen is het dus belangrijk dat er toezicht is op de naleving van regels.

3.2 Doelstellingen en uitgangspunten

Bunnik maakt onderscheid tussen doelstellingen die zijn gekoppeld aan de prioriteiten, die de gemeente stelt aan de hand van de risicoanalyses en interne kwaliteitsdoelen. Op deze wijze probeert Bunnik altijd de beste (juridische) kwaliteit te leveren aan inwoners en ondernemers.

Aan het einde van de beleidsperiode (2024-2029):

- werken we risicogericht met een efficiënte inzet van mensen en middelen door onze uitvoering en handhaving in ieder geval te richten op die activiteiten die wij als “Hoog” hebben geprioriteerd.
- hebben we onze uitvoeringsorganisatie dusdanig verder geprofessionaliseerd dat we voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen voor de uitvoering van de U&H-taken.
- werken we volledig op basis van onze dienstverleningsprincipes samen met inwoners, ondernemers en ketenpartners aan onze uitvoering en handhaving

Met ons streven naar het bereiken van deze doelen dragen we bij aan behoud van de (ruimtelijke) kwaliteit van onze fysieke leefomgeving en een vermindering van hinderlijke- en overlastgevende situaties in de openbare ruimte, waarbij onze inwoners, ondernemers en wijzelf ieder zijn/haar eigen verantwoordelijkheden kent en naleefgedrag wordt gestimuleerd.

3.2.1 Doelstellingen op basis van Bunnikse prioriteiten

Om te toetsen of Bunnik aan de doelstellingen die zij prioriteert heeft voldaan, dan wel hebben bewerkstelligt, volgt er per kwartaal een evaluatiemoment met de VTH medewerkers en de coördinator. Zo nodig worden de doestellingen bijgeschaafd en wordt dit aangepast in dit beleidsstuk.

Vergunningverlening

- We beoordelen initiatieven vanuit mogelijkheden en denken in oplossingen. (“Ja, mits...” in plaats van “Nee, tenzij...”).
- De diepgang van de beoordeling (toetsing) van aanvragen is afhankelijk van de risico’s van de activiteit. (Risicogericht)
- We handelen aanvragen zo snel als mogelijk af en in ieder geval binnen de wettelijke beslistermijnen.
- We stimuleren participatie om draagvlak te creëren voor initiatieven.
- We passen eenduidige voorwaarden toe voor de acceptatie van mantelzorginitiatieven.
- Onze voorlichting aan initiatiefnemers op het gebied van duurzaam bouwen en gebruiken is op orde.
- Bunnik gebruikt het risico-gestuurd uitvoeren van de U&H-taken om de beperkte capaciteit doelmatig in te zetten. Datgene wat de meeste aandacht nodig heeft, moet ook de meeste aandacht ontvangen. Dat vraagt een duidelijke strategie ten aanzien van het toetsen van vergunningen waarbij extra aandacht wordt besteed aan de aandachtsgebieden en prioriteitenlijst.
- Bij de bouw van nieuwe woningen en andere gebouwen met een publieke functie, wordt de omgevingsvergunningaanvraag uitgebreid getoetst: compleet en inhoudelijk.
- Bij omgevingsvergunningaanvragen voor de sloop van monumenten of gebouwen die als gemeentelijk beschermd dorpsgezicht zijn aangemerkt, wordt de omgevingsvergunningaanvraag uitgebreid getoetst: compleet en inhoudelijk.
- Bij de aanvraag voor activiteiten in de fysieke leefomgeving die in strijd is met het omgevingsplan, wordt de omgevingsvergunningaanvraag uitgebreid getoetst: compleet en inhoudelijk.

Toezicht en handhaving

- De wijze en diepgang van het toezicht is afhankelijk van de risico’s van de betreffende activiteit. (Risicogericht).
- Het toezicht voeren we ‘slim’ uit om de toezichtlast zoveel mogelijk te beperken. Dat wil zeggen: doelmatig, efficiënt en effectief.
- Bij constateringen van overtredingen met acuut gevaar wordt direct opgetreden.
- Onze toezichthouders voeren het toezicht waar mogelijk integraal uit.
- Op formeel ingediende handhavingsverzoeken wordt altijd geacteerd.
- Wij passen de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) toe als richtlijn voor de handhaving van onze eigen U&H-strategie.
- Bestuursrechtelijke handhaving is het sluitstuk van een (informeel) voortraject, behalve als spoedeisende omstandigheden vragen om een direct startend formeel traject.
- Het ééns per jaar controleren van leegstaande publieke- en bedrijfsmatige gebouwen (die op dat moment bij Bunnik bekend zijn als leegstaand, door controles en meldingen van derden) op de zes bedrijventerreinen op krakers en eventuele andere illegale activiteiten. Verwachting dat het tussen de 5 en 15 panden zijn. Op basis van een risicoprofiel brengen we prioriteit aan in de te bezoeken panden (grootte, ligging, hoe lang leeg, ed.). Bij een constatering daartoe zal er direct worden overgegaan tot handhaven.

- Na elke gebruiksmelding (melding brandveilig gebruik) wordt het gebouw in kwestie gecontroleerd door een medewerker van de VRU (tussen de 50 en 60 per jaar). Als er ook sprake is van een bouwactiviteit, gaat de toezichthouder van de gemeente mee (tussen de 15 en 25 per jaar). Bij een geconstateerde overtreding wordt er direct overgegaan tot het handhavingstraject.
- Bij 90%-100% van de gebouwen die zijn aangemerkt als monument of gemeentelijk beschermd dorpsgezicht, waarvoor een omgevingsvergunning moet worden aangevraagd voor sloopwerkzaamheden, wordt na elke beoordeling (positief dan wel negatief) gecontroleerd door de toezichthouder. Dit zijn er ongeveer 5 per jaar. Bij een geconstateerde overtreding wordt er zo spoedig mogelijk overgegaan tot het handhavingstraject.
- Bij 90-100% van de meldingen of ambtshalve constateringen van een illegale (ver)bouw van een bouwwerk, wordt er als de veiligheid of de cultuurhistorische waarden in het geding zijn, direct actie ondernomen. De toezichthouder zal zo spoedig als mogelijk (maar ten minste binnen 2 werkdagen) ter plaatse gaan om de overtreder te wijzen op de overtreding en dat het handhavingstraject wordt opgestart.
- Bij 80-100% van de meldingen of ambtshalve constateringen van het slopen van een bouwwerk, waarvoor een melding of vergunning is vereist (met of zonder asbest), wordt er in het kader van de veiligheid en de gezondheid direct actie ondernomen. De toezichthouder zal zo spoedig als mogelijk (maar ten minste binnen 2 werkdagen) ter plaatse gaan om de situatie waar te nemen. Bij het constateren van een overtreding zal het handhavingstraject worden opgestart.
- In 90%-100% van de gevallen voeren we toezicht uit op de gemelde/bekende situaties van illegale bewoning- en/of huisvesting van arbeidsmigranten en andere (kwetsbare) groepen.
- In 90%-100% van de gevallen voeren we toezicht uit op gemelde/bekende ondermijnende activiteiten, jongeren- en woonoverlast.
- Bij negatieve maatschappelijke trends en ontwikkelingen houden we situationeel toezicht, bijvoorbeeld bij hoarders (problematische verzamelaar, waarbij gevaar voor persoon zelf en buren optreedt).

3.2.2 Interne kwaliteitsdoelen

Overkoepelend doel

Gedurende de beleidsperiode 2024-2029 realiseert Bunnik werkwijzen en processen die zijn aangepast aan de Omgevingswet en de Wkb.

Vergunningverlening

Het doel van vergunningverlening onder de Omgevingswet is om een veilige en gezonde fysieke leefomgeving te bereiken en in stand te houden (beschermen) en het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies (ontwikkelen).

Er vindt geen willekeur of rechtsongelijkheid plaats bij de behandeling van een aanvraag. Een aanvraag ingediend door de gemeente zelf worden ter advisering extern uitgezet. Ook wil Bunnik activiteiten mogelijk maken voor inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties waarbij de belangen van derden niet onevenredig worden geschaad, met de mogelijkheid om gebruik te maken van een intaketafel en omgevingstafel. Bunnik wil voorts altijd een zorgvuldige afweging laten plaatsvinden volgens de wettelijke kaders met in begrip van maatwerk, aangezien elke aanvraag uniek is in zijn soort en wel uiteraard binnen de wettelijke termijnen.

In het kader van de veranderde houding van de Omgevingswet ten opzichte van de Wabo, draagt Bunnik zorg voor een goede informatievoorziening en wordt er gekeken naar mogelijkheden en oplossingen. De houding verschuift derhalve meer naar “ja, mits”, in plaats van “nee, tenzij”.

- De doorlooptijd van de aanvraagprocedures wordt zo kort mogelijk gehouden: 90 tot 100% binnen 8 weken, de overige 10% met inachtneming van de wettelijke verdagingstermijn van 6 weken.
- Bij het toetsen van vergunningaanvragen zijn de veiligheid en de gezondheid de belangrijkste aspecten die 100% getoetst gewaarborgd worden. Het gaat hier om het waarborgen van de bouw- en brandveiligheid, constructieve veiligheid en het beschermen van de gezondheid en het milieu, en daarmee de gehele fysieke leefomgeving.
- In 80%-100% van de gevallen voldoet de vergunning aan de inhoudelijke en juridische kwaliteit (4-ogen-principe)
- In 80%-100% van alle aanvragen hebben we de aanvragen getoetst aan de juiste toetsingskaders en met de juiste diepgang (op basis van toetsniveaus)

Toezicht en handhaving

De grote doelstelling met betrekking tot toezicht en handhaving is om meer risico- en thema gestuurd uitvoering te geven aan de U&H-taken, om zodoende de kwaliteit van de fysieke leefomgeving te beschermen. Handhaving en het behandelen van handhavingsverzoeken is evenwel reactief van aard. Deze plicht volgt thans uit jurisprudentie.

Een reactieve handhaving richt zich op onderwerpen van een gemiddelde of lagere prioriteit. Er wordt reactief gehandhaafd op tekortkomingen tijdens het toezichthouden of op basis van meldingen en klachten van burgers en/of ondernemers.

Deze reactieve handhaving beperkt Bunnik in het kader van een beperkte capaciteit zoveel mogelijk door een duidelijk onderscheid te maken tussen formele handhavingsverzoeken en meldingen en/of klachten. Een handhavingsverzoek is namelijk een formele procedure. Bij meldingen en of klachten maakt Bunnik een duidelijk onderscheid tussen zaken waarvoor haar handhavers “de straat opgaan”, of waar eerst telefonisch contact gezocht wordt. Bij klachten en meldingen waar een (potentieel) gevaarlijke situatie dreigt, of bijvoorbeeld bij actuele overtredingen waarbij erger kan worden voorkomen, bijvoorbeeld door het opleggen van een (voorheen) bouwstop, nu een last onder dwangsom of last onder bestuursdwang zal er een handhaver op pad gaan. Deze afweging wordt per specifiek geval bekeken en zo nodig overlegd tussen de toezichthouder en de juridisch medewerkers.

Voorts wil Bunnik ter plaatse controleren of de werkzaamheden/activiteiten overeenkomstig de omgevingsvergunning worden uitgevoerd. Wanneer de uitvoering is afgerond, is namelijk ook het toezichtproces afgedaan.

- Handhaving adequater inzetten dan in voorgaande jaren het geval is geweest, door nieuw aangewend personeel, betere interne afspraken en duidelijk beleid.
- 80%-100% van de bouwmeldingen binnen de gestelde termijn van 4 weken administratief afhandelen, 75%-95% van de gereedmeldingen binnen de gestelde termijn van 2 weken afhandelen.
- 75% van de werkzaamheden uitvoeren conform de vergunning en geldende regels – de mate van toezicht is daarbij altijd gelieerd aan de risicoanalyse;
- Binnen 8 weken reageren en bij een positieve beoordeling consequent handelen op handhavingsverzoeken.
- 60%-80% van de handhavingsbeschikkingen leidt tot beëindiging van de overtreding.
- Als we bij de aangewezen prioriteiten van de U&H-strategie overtredingen constateren, wordt tegen deze overtredingen in 100% van de gevallen handhavend opgetreden.

- In 90%-100% van de gevallen voldoet de handhavingsbeschikking aan de inhoudelijke en juridische kwaliteit (4-ogen-principe).
- 60%-80% van de handhavingsbeschikkingen blijven in stand na bezwaar en/of (hoger) beroep).
- 80%-100% van de verzoeken om handhaving worden binnen de beslistermijn afgehandeld.

Om te toetsen of Bunnik aan de (interne kwaliteits)doelstellingen heeft voldaan, hanteren we de volgende methode:

- We maken elk kwartaal een monitoringsrapport door middel van Power BI, te weten: het aantal aanvragen, of de juiste procedure is gevolgd en de procedurele looptijd. Voorts het aantal verleende vergunningen, het aantal opgestarte toezichtdossiers, het aantal afgehandelde toezichtdossiers en het aantal openstaande toezichtdossiers.
- Ook zal er maandelijks een interne evaluatie worden gehouden met de betrokken medewerkers van de afdeling VTH, waarbij steekproefsgewijs een aanvraag, melding en handhavingszaak wordt getoetst op het toepassen van de afgesproken werkwijze. Door deze strakke toetsing, kan er direct en snel actie worden ondernomen om eventuele aspecten te verbeteren.
- We nemen elk kwartaal met het VTH-team de doelstellingen door en bespreken hoe en op welke wijze we deze doelen kunnen behalen aan de hand van de actuele casu.
- Uiteindelijk nemen we de uitkomsten hiervan op in het jaarverslag.

4. Risicoanalyse en prioritering

4.1 Totstandkoming

Bunnik is verantwoordelijk voor de vergunningverlening, toezicht en de handhaving van een aanzienlijk aantal wet- en regelgeving op het gebied van de fysieke leefomgeving. Echter, zijn we een relatief kleine gemeente met een beperkt aantal mensen en middelen voorhanden. Derhalve zal er nooit voldoende capaciteit zijn om alle U&H-taken uitputtend uit te voeren. Middels dit beleidsplan heeft Bunnik weloverwogen keuzes gemaakt en prioriteiten gesteld om diens capaciteit zo efficiënt mogelijk te benutten.

Deze prioritering is opgesteld aan de hand van een risicoanalyse. Een risicoanalyse is een overzicht van bekende of potentiële risico's die de fysieke leefomgeving in brede zin kunnen beïnvloeden. Een risicoanalyse is een methode waarbij nader benoemde risico's worden bepaald door het combineren van de kans dat een dreiging zich voordoen en de gevolgen daarvan.

risico = kans (naleefbeeld, overtredingenbeeld) x gevolg

Bestuurlijke aandacht wordt in belangrijke mate bepaald door interne en externe risico's die een gemeente loopt. Bij de totstandkoming van deze risicoanalyse zijn er allerlei vragen gesteld met betrekking tot het soort overtreding, de noodzakelijkheid en redelijkheid om te handhaven, de menselijke maat, enzovoorts. Er is een inschatting gemaakt van het effect van slecht naleefgedrag. Dit levert een risico inschatting op ten aanzien van de effecten van slecht naleefgedrag.
De prioritering werkt weer door in de wijze waarop toezicht wordt gehouden en gehandhaafd. Elk prioriteitsniveau is verbonden aan een bepaalde mate van toezicht en intensiteit. Dit vertaalt zich vervolgens naar de inzet van mensen en middelen.

De hoogste risicoprioritering krijgt de hoogste prioriteit en de laagste risicoprioritering de laagste prioriteit. Dit houdt in dat Bunnik bij een hoog risico een doelstelling koppelt, om dit risico zo veel mogelijk in te kunnen dammen. Bunnik kan in de toekomst een andere prioriteit toekennen aan een bepaald risico. De risicoanalyse blijft ook immers een dynamisch instrument om de U&H-activiteiten altijd toe te passen op de hedendaagse behoeften.

4.2 Legenda van risicoprioritering

Voor alle relevante activiteiten die de afdeling VTH uitvoert is een risico-inschatting gemaakt. Dit risico is bepaald volgens een vaste methodiek, waarbij verschillende beoordelingscriteria in acht zijn genomen:

1. Gezondheidsrisico's
2. Veiligheidsrisico's
3. Risico's voor de leefomgeving
4. Financiële risico's
5. Bestuurlijke (afbreuk)risico's

Deze methodiek is vertaald naar de volgende legenda van risicoprioritering:

	Vergunningverlening	Toezicht en handhaving
H Hoog risico	Een uitgebreide toetsing: compleet en/of inhoudelijk.	Streng en zeer frequent toezichthouden, consequent en snel handhaven.
G Gemiddeld risico	Een inhoudelijke toets of in meer eenvoudige gevallen een visuele toets.	Scherp en frequent toezichthouden, consequent en binnen een redelijke termijn handhaven.
L Laag risico	Een sneltoets en steekproefsgewijs een meer intensievere toets.	Steekproefsgewijs toezichthouden, consequent en binnen een redelijke termijn handhaven.
G – H Gemiddeld hoog risico afhangend van de specifieke situatie	Afhangend van de specifieke situatie, toetsen aan de wijze van categorie H of G.	Afhangend van de specifieke situatie, toetsen aan de wijze van categorie H of G.
L – G – H Laag, gemiddeld of hoog risico afhangend van de specifieke situatie	Afhangend van de specifieke situatie, toetsen aan de wijze van categorie L, G of H.	Afhangend van de specifieke situatie, toetsen aan de wijze van categorie L, G of H.
L – G Laag tot gemiddeld risico afhangend van de specifieke situatie		Afhangend van de specifieke situatie, toetsen aan de wijze van categorie L of G.

5. Strategieën en werkwijze

5.1 Werkwijze

Vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn instrumenten om de veiligheid, gezondheid en leefbaarheid in Bunnik te borgen en duurzaamheid te stimuleren. Zoals al blijkt uit hoofdstuk 3, zijn er daaromtrent weloverwogen keuzes gemaakt en prioriteiten gesteld. De komst van de Omgevingswet heeft een grote invloed op de rol en de werkwijze van de gemeente, en meer specifiek op de inzet van U&H-instrumenten. Door middel van het beleidsplan geeft Bunnik invulling aan de eisen die voor de beleidscyclus (BIG8) zijn vastgelegd in de Omgevingswet (afdeling 18.3) en het Omgevingsbesluit (afdeling 13.2).

Bunnik volgt de uniforme U&H-strategie van de provincie Utrecht. Deze U&H-strategie is verlengd en vastgesteld tot 2025. De gemeente gebruikt geen aparte gemeentelijke regeling, maar verwijst naar de bijlagen van de U&H-strategie, waarin de Landelijke handhavingsstrategie (LHS) is opgevolgd door de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO). Voorts is de bij de U&H-strategie behorende bijlage ‘Richtlijn dwangsombedragen en termijnen’ aangevuld met viertal meest voorkomende overtredingen ten aanzien van het taakveld Energie.

De komende beleidsperiode gaat Bunnik de uitvoering van de uitvoeringsstrategieën monitoren en evalueren of de gewenste resultaten worden behaald. Indien daartoe aanleiding is, zullen de strategieën op basis van deze monitoring en evaluatie worden herzien. Dit gebeurt aan de hand van de monitoringswijze, zoals beschreven in de bijlage.

5.2 Strategieën

De U&H-strategieën bestaan uit vijf componenten. Alle strategieën zorgen voor een vertaling van het strategisch beleidskader naar het operationeel beleidskader. Hieronder staat kort weergegeven welke strategieën er zijn en wat deze kortgezegd inhouden. In de bijlagenbundel onder bijlage 5 tot en met 9 zijn de vijf strategieën verder uitgewerkt.

- Preventiestrategie
  Aanpak om te voorkomen dat overtredingen ontstaan;
- Vergunningenstrategie
  Aanpak om voorwaarden te leggen aan activiteiten;
- Toezichtstrategie
  Aanpak om inzicht te houden op naleefgedrag;
- Sanctiestrategie (handhaven)
  Aanpak bij constatering van overtredingen;
- Gedoogstrategie
  Aanpak van uitstellen van handhaven in overtredingssituaties.

5.3 Wkb in de praktijk-tool

De Wkb in de praktijk-tool helpt Bunnik om de gemeentelijke bedrijfsvoering Wkb-proof te maken. Aan de hand van uiteenlopende praktijksituaties verifieert en valideert Bunnik constant wat de organisatie nodig heeft voor een succesvolle invoering van de verschillende fasen van de Wkb. Om deze tool op praktisch niveau in te voeren en te monitoren, is een personeelslid aangenomen. De andere medewerkers van de afdeling VTH zijn bij de invoering en monitoring nauw betrokken.

6. Borging en uitvoering

6.1 Financiële middelen

Om de U&H-taken uit te voeren en de beleidsdoelen te realiseren, zijn er financiële en personele middelen nodig. Dit benodigd budget is geborgd in de begroting. De inzet van middelen wordt jaarlijks toegelicht middels het uitvoeringsprogramma. In het jaarverslag worden de uitgevoerde werkzaamheden geëvalueerd. Tijdens deze evaluatie gaan wij na of de uitgevoerde werkzaamheden de gestelde doelen bereikt hebben. Wanneer uit de evaluatie naar voren komt dat de gestelde doelen niet bereikt zijn wordt bezien of er een noodzaak is om de doelstellingen op basis van de prioriteitenstelling uit de risicoanalyse aan te passen.

Naast de jaarlijkse evaluatie vinden er ook tussenliggende monitoringsmomenten plaats. Hiermee kunnen wij tijdig knelpunten signaleren welke van belang zijn voor de meerjarenbegroting.

6.2 Uitvoeringsprogramma

De U&H-strategie wordt jaarlijks uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma voor vergunning-verlening, toezicht en handhaving. In het uitvoeringsprogramma worden de werkzaamheden genoemd die horen bij de doelstellingen zoals opgenomen in de U&H-strategie. In een uitvoeringsprogramma staat hoe je dit wilt bereiken door concrete acties te benoemen die in een bepaalde periode uitgevoerd kunnen worden.
Het uitvoeringsprogramma is dan ook een concreet actieplan voor het betreffende jaar waarin de werkzaamheden en activiteiten beschreven worden aan de hand van de doelstellingen uit de U&H-strategie. Daarbij staat in het uitvoeringsprogramma hoe de (financiële en personele) middelen in het betreffende jaar worden ingezet.

Wettelijk is bepaald dat er voldoende financiële en personele middelen zijn om het uitvoeringsprogramma uit te voeren. Wanneer blijkt dat doelen niet bereikt kunnen worden door een tekort aan financiële of personele middelen zal een afweging gemaakt worden om bepaalde doelen niet na te streven of de tekorten mogelijk aan te laten vullen, mede afhankelijk van de oorzaak van het niet kunnen behalen van de doelstelling. Wanneer de keuze gemaakt wordt om bepaalde doelen niet na te streven of periodiek anders uit te laten voeren wordt de U&H-strategie hierop aangepast.

6.3 Uitvoering proces

De werkwijzen van vergunningverlening, afhandeling van meldingen en toezicht en handhaving zijn beschreven in bijlage 6, 7 en 8. Deze werkwijzen zijn tevens vertaald naar specifieke procesbeschrijvingen in Engage. Deze procesbeschrijvingen zijn bekend gemaakt bij alle betrokken medewerkers en zijn geborgd binnen de organisatie. Nieuwe medewerkers worden ingewerkt aan de hand van deze werkbeschrijvingen.

6.4 Afstemming ketenpartners

Een goede samenwerking tussen Bunnik en haar partners is van belang. Samenwerking levert kwalitatief sterkere adviezen op die zijn gebaseerd op gedeelde informatie en uitgangspunten. De onderdelen van de U&H-strategie die betrekking hebben op de strafrechtelijke handhaving heeft Bunnik afgestemd met de politie en het Openbaar Ministerie. De burgemeester is belast met de handhaving van de openbare orde in zijn gemeente (gemeentewet). Samen met de officier van justitie en de politiechef vormt de burgemeester de gezagsdriehoek. De driehoek heeft frequent overleg over de wijze en uitvoering van strafrechtelijke handhaving. Daarnaast zijn er met verschillende ketenpartners, zoals de Veiligheidsregio Utrecht en de Omgevingsdienst Regio Utrecht, afspraken gemaakt over de afstemming en samenwerking op het gebied van de U&H-taken. In de strategieën en werkwijze is opgenomen hoe dat per uitvoeringsstrategie vorm krijgt.

6.5 Kwaliteitsverordening

Bunnik heeft in 2017 de ‘Verordening kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht Bunnik 2017’ vastgesteld. Hierin is opgenomen welke eisen zij in elk geval stelt aan de uitvoeringskwaliteit van diensten en producten, de dienstverlening en financiën. Over de naleving van de kwaliteitscriteria doen burgemeester en wethouders jaarlijks mededeling aan de gemeenteraad. Voor zover de kwaliteitscriteria niet kunnen worden nageleefd, doen burgemeester en wethouders daarvan gemotiveerd opgave aan de gemeenteraad. Actualisatie van deze verordening staat gepland voor 2025.

7. Evaluaties

7.1 Uitvoeringsprogramma

Jaarlijks rapporteert Bunnik over de uitvoering van het vastgestelde uitvoeringsprogramma en evalueert zij in hoeverre de gestelde doelen zijn behaald en beoogde activiteiten zijn uitgevoerd. Hierbij wordt minimaal beoordeeld of;

- de voorgenomen activiteiten uit het uitvoeringsprogramma zijn uitgevoerd;
- de uitvoering van deze activiteiten uit het uitvoeringsprogramma hebben bijgedragen aan de voortgang van de beleidsdoelen uit de U&H-strategie;
- de U&H-strategie (mede op basis van het voorgaande) aangepast dient te worden.

Aan de hand van de monitoringstool kunnen de eerste twee genoemde punten worden geëvalueerd. De rapportage en evaluatie documenteert Bunnik in een jaarverslag. De resultaten van de evaluatie worden gebruikt voor het uitvoeringsprogramma van het opvolgende jaar.

7.2 U&H-strategie

Periodiek, maar in ieder geval na het verstrijken van een beleidsperiode, evalueert Bunnik de U&H-strategie. Er wordt dan beoordeeld of:

- de vastgestelde beleidsdoelen zijn bereikt;
- de voorgenomen activiteiten zijn uitgevoerd;
- er aan de met externe partijen gemaakt afspraken is voldaan.

Deze evaluatie wordt tevens gedocumenteerd in het jaarverslag en de resultaten worden gebruikt voor de U&H-strategie van de opvolgende beleidsperiode en het uitvoeringsprogramma van het opvolgende jaar. Als blijkt dat doelstellingen niet of deels niet zijn behaald, dan wordt gekeken of deze tussentijds aangescherpt c.q. aangepast dienen te worden, of wat er nodig is om alsnog aan deze doelen te kunnen voldoen in het daaropvolgende jaar.

Bijlagenbundel

Inleiding

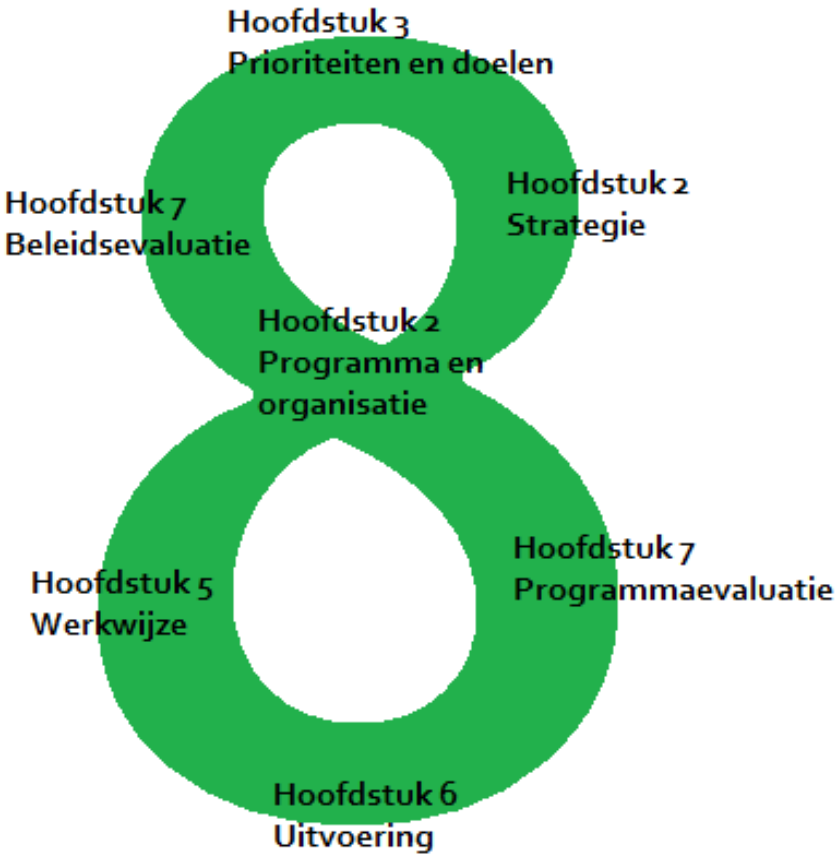
Voor u ligt de bijlagenbundel bij de Uitvoerings- & Handhavingsstrategie van de gemeente Bunnik voor de beleidsperiode 2024 - 2029. De U&H-strategie bestaat uit twee onderdelen.

- Enerzijds de bundel die kort en bondig de hoofdlijnen weergeeft van haar missie, visie, doelstellingen, uitgangspunten, prioriteiten en strategieën op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.
- Anderzijds de onderhavige bijlagenbundel waarin de strategieën nader worden uitgewerkt, de risicoanalyse is weergegeven en waarin figuur BIG8 is te zien.

Inhoud

Bijlage 1	Figuur BIG8
Bijlage 2	Risicoanalyse vergunningverlening
Bijlage 3	Risicoanalyse toezicht en handhaving
Bijlage 4	Benodigde en beschikbare capaciteit
Bijlage 5	Preventiestrategie
Bijlage 6	Vergunningenstrategie
Bijlage 7	Toezichtstrategie
Bijlage 8	Sanctiestrategie (handhaven)
Bijlage 9	Gedoogstrategie
Bijlage 10	Richtlijn begunstigingstermijn en hoogte dwangsommen
Bijlage 11	Samenwerkingspartners

Bijlage 1 Figuur BIG8

Bijlage 2 Risicoanalyse en vergunningverlening

	Vergunningverlening
H Hoog risico	Een uitgebreide toetsing: compleet en/of inhoudelijk
G Gemiddeld risico	Een inhoudelijke toets of in meer eenvoudige gevallen een visuele toets
L Laag risico	Een sneltoets en steekproefsgewijs een meer intensievere toets
G – H Gemiddeld hoog risico afhangend van de specifieke situatie	Afhangend van de specifieke situatie, toetsen aan de wijze van categorie H of G
L – G – H Laag, gemiddeld of hoog risico afhangend van de specifieke situatie	Afhangend van de specifieke situatie, toetsen aan de wijze van categorie L, G, of H

Bouwen	Risico
▪ Woningen	H
▪ Aan- en uitbouw	G
▪ Dakkapel en gevelwijzigingen	L
▪ Bijgebouwen	G
▪ Erfafscheidingen	L
▪ Bedrijfsgebouwen	H
▪ Onderwijs en bijeenkomstgebouwen	H
▪ Logiesgebouwen / Kamerverhuur	H
▪ Gezondheidszorggebouwen	H
▪ Kantoorgebouwen	H
▪ Mantelzorg	G - H
▪ Monumenten en erfgoed	H
▪ Tijdelijke bouwwerken	L - G – H
▪ Brandveiligheid	H
Slopen	**Risico**
▪ Met asbest	G – H
▪ Zonder asbest	L
▪ Monumenten en erfgoed	H
Ruimtelijke ordening	**Risico**
▪ Afwijken omgevingsplan binnenplans (OPA)	G – H
▪ Afwijken omgevingsplan buitenplans (BOPA)	H

Bijlage 3 Risicoanalyse toezicht en handhaving

	Toezicht en handhaving
H Hoog risico	Streng en zeer frequent toezichthouden, consequent en snel handhaven
G Gemiddeld risico	Scherp en frequent toezichthouden, consequent en binnen een redelijke termijn handhaven
L Laag risico	Steekproefsgewijs toezichthouden, consequent en binnen een redelijke termijn handhaven
G – H Gemiddeld hoog risico afhangend van de specifieke situatie	Afhangend van de specifieke situatie, toetsen aan de wijze van categorie H of G
L – G – H Laag, gemiddeld of hoog risico afhangend van de specifieke situatie	Afhangend van de specifieke situatie, toetsen aan de wijze van categorie L, G, of H
L – G Laag tot gemiddeld risico afhangend van de specifieke situatie	Afhangend van de specifieke situatie, toetsen aan de wijze van categorie L of G

	Natuur/ biodiversiteit	Veilig-heid	Duurzaam-heid	Gezond-heid	Ruimtelijke kwaliteit / erfgoed
Bouwen, slopen en overige activiteiten					
▪ Omgevingsvergunning bouw gevolgklasse 1	L	L	L	L	L
▪ Omgevingsvergunning bouw gevolgklasse 2	L	G	L	L	G – H
▪ Omgevingsvergunning bouw gevolgklasse 3	L	G	L	L	G – H
▪ Illegale (ver)bouw	G – H	H	G – H	L	H
▪ Illegale sloop	G	H	L	H	G
▪ Slopen met asbest	G – H	H	L	H	L
▪ Slopen zonder asbest	L – G	G/H	L	L – G	L
▪ Publiekstoegankelijke infrastructurele bouwwerken	L	H	L	G	L – G
▪ Bedrijfsmatige en publieke gebouwen	L	H	L – G	H	G – H
▪ Monumenten en erfgoed	G	G	L	L	H
▪ Airco's / warmte-pompen	L	L	L – G	L	G – H
▪ Erfscheidingen	L	L	L	L	G – H
▪ Vergunning vrije bouwwerken	L	L	L	L	L
▪ Inritten	L	L	L	L	L – G
▪ Riolering/verwerking HWA	L – G	L	L – G	L	L – G
Ruimtelijke ordening					
▪ Strijdig gebruik gronden	G – H	G	L	L	L – G
▪ Strijdig gebruik gebouwen	L	G – H	L	G – H	L – G

	Natuur/ biodiversiteit	Veilig-heid	Duurzaam-heid	Gezond-heid	Ruimtelijke kwaliteit / erfgoed
Monumenten en erfgoed					
▪ Monumentaal erfgoed	L – G	G	L	L	H
▪ Bepalend erfgoed	L – G	G	L	L	H
▪ Beeld- en ruimtelijk ondersteunend erfgoed	L – G	L – G	L	L	H
Brandveilig gebruik					
▪ Gezondheidszorg-functie (ziekenhuis, verpleeghuis, verzorgingstehuis)	L	H	L	H	L
▪ Gezondheidszorg-functie (dagbesteding, zorgboerderij en sociale werkplaats)	L	H	L	H	L
▪ Logiesfunctie (minder dan 10 personen)	L	H	L	H	L
▪ Logiesfunctie (meer dan 10 personen)	L	H	L	H	L
▪ Onderwijsfunctie (jonger dan 12 jaar)	L	H	L	H	L
▪ Onderwijsfunctie (ouder dan 12 jaar)	L	H	L	H	L
▪ Bijeenkomstfunctie voor kinderen onder de 4 jaar	L	H	L	H	L
▪ Bijeenkomstfunctie voor meer dan 50 personen (discotheken, cafés en sportkantines)	L	H	L	H	L
▪ Bijeenkomstfunctie voor meer dan 50 personen (musea, bibliotheken, theaters en kerken)	L	H	L	H	L
▪ Woonfunctie voor zorg voor meer dan 10 personen	L	H	L	H	L
▪ Sportfunctie voor meer dan 50 personen (sporthal, zwembad, fitness en manege)	L	H	L	H	L
▪ Kantorenfunctie voor meer dan 50 personen	L	H	L	H	L
▪ Appartementen-complex	L	H	L	H	L
▪ Industriefunctie voor meer dan 50 personen	L	H	L	H	L
▪ Winkelfunctie voor meer dan 50 personen	L	H	L	H	L

Bijlage 4 Benodigde en beschikbare capaciteit

Om de benodigde capaciteit te kunnen bepalen werken we zoveel mogelijk met kengetallen. Dit zijn normuren die tot stand zijn gekomen door het bijhouden van tijd en ervaring door de jaren heen. Op deze manier zorgen we voor kengetallen waarmee we een goede prognose kunnen maken in het uitvoeringsprogramma.
Door de aantallen van de te verwachten werkzaamheden te vermenigvuldigen met de kengetallen ontstaat een beeld van de benodigde capaciteit (aantal*uren=benodigd).

Bunnik heeft binnen de afdeling VTH de volgende capaciteit beschikbaar:

Vergunningverlening, toezicht en handhaving	Fte
Coördinator / strategisch beleidsadviseur RO	1,00
Casemanagers, plantoetser en beleidsmedewerker	3,57
Toezichthouders	1,70
Handhavingsjurist, juridisch kwaliteitsmedewerker	1,50
Totaal	**6,77**

Vergunningen

De omgevingsvergunningen worden onderverdeeld in:

- Gevolgklasse 1, 2 of 3; en
- Bouwsom categorie A t/m D
  - A: tot € 50.000
  - B: van € 50.000 tot € 100.000
  - C:van € 100.000 tot € 500.000
  - D: meer dan € 500.000

Aan de bouwsom categorie zijn kengetallen gekoppeld.
De kengetallen voor het verlenen van vergunningen in gevolgklasse 1, 2 en 3 zijn hieronder als volgt weergegeven:

- Omgevingsvergunningen omgevingsplanactiviteit gevolgklasse 1;
- Omgevingsvergunningen (technische) bouwactiviteit en omgevingsplanactiviteit gevolgklasse 2 en 3.

Naast de omgevingsvergunningen worden beschikbare uren ingezet voor werkzaamheden welke voortvloeien uit het inloopspreekuur, vooroverleggen en beleidsvorming waaronder de U&H-strategie.

Gemiddeld ontvangt de gemeente 100 vooroverleggen per jaar waar 8-12 uur per vooroverleg aan capaciteit benodigd is.

Omgevingsvergunningen omgevingsplanactiviteit gevolgklasse 1	Aantal * uren = benodigd
Categorie A: **Omgevingsvergunningen tot € 50.000** **Bouwen** Aan- en uitbouw Dakkapel en gevelwijzigingen Bijgebouwen Erfafscheidingen Mantelzorg Tijdelijke bouwwerken **Ruimtelijke ordening** Afwijken omgevingsplan binnenplans (OPA) Afwijken omgevingsplan buitenplans (BOPA)	**40 * 9,62 uur = 384,80 uur**
Categorie B: **Omgevingsvergunningen van € 50.000 tot € 100.000** **Bouwen** Aan- en uitbouw Bijgebouwen Mantelzorg Tijdelijke bouwwerken **Ruimtelijke ordening** Afwijken omgevingsplan binnenplans (OPA) Afwijken omgevingsplan buitenplans (BOPA)	**7 * 15,9 uur = 111,30 uur**
Categorie C: **Omgevingsvergunningen van € 100.000 tot € 500.000** **Bouwen** Woningen Tijdelijke bouwwerken Ruimtelijke ordening Afwijken omgevingsplan binnenplans (OPA) Afwijken omgevingsplan buitenplans (BOPA)	**2 * 16,5 uur = 33 uur**
Categorie D: **Omgevingsvergunningen meer dan € 500.000** Bouwen Woningen Tijdelijke bouwwerken Ruimtelijke ordening Afwijken omgevingsplan binnenplans (OPA) Afwijken omgevingsplan buitenplans (BOPA)	**2 *25 uur = 50 uur**

Omgevingsvergunningen (technische) bouwactiviteit en omgevingsplanactiviteit gevolgklasse 2 en 3:	Aantal * uren = benodigd
Categorie A: **Omgevingsvergunningen tot € 50.000** Bouwen Bedrijfsgebouwen Onderwijs en bijeenkomstgebouwen Logiesgebouwen / Kamerverhuur Gezondheidszorggebouwen Kantoorgebouwen Monumenten en erfgoed Brandveiligheid Slopen Monumenten en erfgoed Ruimtelijke ordening Afwijken omgevingsplan binnenplans (OPA) Afwijken omgevingsplan buitenplans (BOPA)	**9 * 16,62 uur = 149,58 uur**
Categorie B: **Omgevingsvergunningen van € 50.000 tot € 100.000** Bouwen Bedrijfsgebouwen Onderwijs en bijeenkomstgebouwen Logiesgebouwen / Kamerverhuur Gezondheidszorggebouwen Kantoorgebouwen Monumenten en erfgoed Brandveiligheid Slopen Monumenten en erfgoed Ruimtelijke ordening Afwijken omgevingsplan binnenplans (OPA) Afwijken omgevingsplan buitenplans (BOPA)	**7 * 31,2 uur = 218,40 uur**
Categorie C: **Omgevingsvergunningen van € 100.000 tot € 500.000** Bouwen Bedrijfsgebouwen Onderwijs en bijeenkomstgebouwen Logiesgebouwen / Kamerverhuur Gezondheidszorggebouwen Kantoorgebouwen Monumenten en erfgoed Brandveiligheid Slopen Monumenten en erfgoed	**1 * 42,32 uur = 42,32 uur**

Ruimtelijke ordening Afwijken omgevingsplan binnenplans (OPA) Afwijken omgevingsplan buitenplans (BOPA)	
Categorie D: **Omgevingsvergunningen meer dan € 500.000** Bouwen Bedrijfsgebouwen Onderwijs en bijeenkomstgebouwen Logiesgebouwen / Kamerverhuur Gezondheidszorggebouwen Kantoorgebouwen Monumenten en erfgoed Brandveiligheid Slopen Monumenten en erfgoed Ruimtelijke ordening Afwijken omgevingsplan binnenplans (OPA) Afwijken omgevingsplan buitenplans (BOPA)	**0 * 54,4 uur = 0 uur**

Toezicht en handhaving

Jaarlijks wordt een prognose gemaakt van het te verwachten aantal (incident)meldingen en handhavingstrajecten naast de reguliere toezichtstaken. Deze prognose is benodigd voor het opstellen van het uitvoeringsprogramma. Door de aantallen uit de prognose te vermenigvuldigen met de kengetallen ontstaat een beeld van de benodigde capaciteit. Vervolgens zetten we de benodigde capaciteit af tegen de beschikbare capaciteit.

Kengetallen voor het toezicht en de handhaving op nieuwbouw, bestaande bouw, RO, monumenten en erfgoed en brandveilig gebruik vloeien voort uit de risicoanalyse toezicht en handhaving.

Naast het toezicht en de handhaving op de wettelijke taken heeft de gemeente nog veelal openstaande toezichtstaken onder de oude wetgeving openstaan. Deze zaken zijn in behandeling maar kunnen nog niet afgesloten worden omdat de bouwwerkzaamheden nog niet gereed zijn. We verwachten hier nog ruim 400 uur aan te moeten besteden.
Een deel van de capaciteit van toezicht en handhaving wordt eveneens ingezet bij toenemende conflictsituaties tussen buren of waar het andere vakafdelingen aangaat, bijvoorbeeld het sociaal domein inzake hoarders.

Toezicht en handhaving:	Aantal uren per dossier Toezicht - Handhaving
Nieuwbouw	
Gevolgklasse 1	4,6
Gevolgklasse 2	26,2
Gevolgklasse 3	68,5
Handhavingstraject	25
Bestaande bouw	
Incidentmeldingen bestaande bouw	12
Handhavingstraject bestaande bouw	12
Ruimtelijke ordening	
Incidentmeldingen illegaal gebruik	12
Handhavingstraject illegaal gebruik	18
Monumenten en erfgoed	
Toezicht- en handhavingstraject	15 20
Brandveilig gebruik	
Toezicht- en handhavingstraject	10 12

Toezicht:	Aantal * uren = benodigd
Nieuwbouw	
Gevolgklasse 1	89 * 4.6 = 409,4 uur
Gevolgklasse 2	16 * 26,2 = 419,20 uur
Gevolgklasse 3	0 * 68,5 = 0 uur
Bestaande bouw	
Meldingen bestaande bouw	17 * 12 uur = 204 uur
Ruimtelijke ordening	
Meldingen illegaal gebruik	20 * 12 uur = 240 uur
Monumenten en erfgoed	
Toezichtstraject	5 * 15 = 75 uur
Brandveilig gebruik	
Toezichtstraject	21 * 10 = 210 uur

Handhaving:	Aantal * uren = benodigd
Nieuwbouw Handhavingstraject	7 * 25 = 175 uur
Bestaande bouw Handhavingstraject	17 * 12 uur = 204 uur
Ruimtelijke ordening Handhavingstraject	20 * 18 uur = 360 uur
Monumenten en erfgoed Handhavingstraject	5 * 20 = 100 uur
Brandveilig gebruik Handhavingstraject	3 * 12 = 36 uur

Bijlage 5 Preventiestrategie

5.1 Inleiding

Bunnik zet zich hard in om overtredingen te voorkomen en dus de noodzaak om te moeten handhaven terug te dringen. Er zijn vele preventieve instrumenten voorhanden, zoals de waarschuwingsbrief, de (voornemen tot) last onder bestuursdwang en de (voornemen tot) last onder dwangsom. Bunnik hecht echter veel waarde aan een informele aanpak. Korte lijnen, transparante en heldere communicatie en het hanteren van de menselijke maat waar nodig, moet ervoor zorgen dat de inwoners en ondernemers van Bunnik minder snel tot een overtreding overgaan.

Een uitgebreidere uitleg van de preventieve instrumenten zijn terug te lezen in bijlage 8 onder de sanctiestrategie (handhaven). De informele aanpak staat hieronder beschreven.

5.2 De informele aanpak

Bunnik wil op een passieve en actieve wijze voorlichting geven over de U&H-strategie en de regels voor de bebouwde en onbebouwde omgeving. Bunnik is van mening dat wanneer zijn inwoners en ondernemers de geldende wet- en regelgeving kent en ook daadwerkelijk begrijpt, deze ook beter nageleefd wordt en er onderling een grotere sociale controle zal heersen. Bunnik zet dan ook in op betere communicatie omtrent nieuw beleid, regelgeving en handhaving. Dit is bijvoorbeeld reeds tot uiting gekomen na een grote integrale controle d.d. oktober 2023, waar ter kennisname en tevens met waarschuwend aspect, een persbericht over was gepubliceerd.

De communicatie zal de volgende vormen aannemen:

- Massacommunicatie door middel van publicaties op sociale en lokale mediakanalen, om zo snel mogelijk zo veel mogelijk mensen te informeren.
- Doelgroepgerichte en/of gebiedsgerichte communicatie door middel van het informeren van een bepaalde groep mensen of gebied over specifieke regels die voor hen van toepassing zijn.
- Individuele communicatie in de vorm van persoonlijke voorlichting aan een inwoner of ondernemer over specifieke regels die op hem van toepassing is.

De toezichthouders van Bunnik spelen een grote rol bij de communicatie richting de inwoners en ondernemers. Zij zijn immers de ogen en oren op straat. Zij vangen signalen op in de verschillende buurten, zodat er samenlevingsgericht kan worden geacteerd. Ook is een goede communicatie aan de voorkant van het vergunningverleningsproces zeer belangrijk. Een vooroverleg voorkomt in grote mate het onbewust, al dan niet bewust overtreden van regelgeving.

Voor de overige medewerkers van de afdeling VTH, wordt ook verwacht dat zij zich pro-actiever en transparanter opstellen ten opzichte van de inwoners en ondernemers. Ondanks de digitalisering van gemeentelijke systemen en de geldende wet- en regelgeving, acht Bunnik grote waarde aan het uitbreiden van de informele aanpak in de vorm van laagdrempeligheid en meer communicatie via de telefoon. De medewerkers dienen met een open en frisse blik naar zaken te kunnen kijken en een gemeend luisterend oor te bieden, zonder daarbij de kaders van de wet- en regelgeving uit het oog te verliezen. Op deze wijze probeert Bunnik eventuele conflicten te voorkomen, wat uiteindelijk ook zal moeten leiden tot minder bezwaar- en beroepsprocedures. Het is een streven om met inwoners en ondernemers zo veel mogelijk om de tafel te gaan voor een informeel gesprek en op deze wijze tot een passende oplossing te komen, in plaats van direct tot een juridische procedure over te gaan. De formele juridische procedures kan zorgen voor meer afstandelijkheid en verharding in de relatie tussen burger en overheid.

Bijlage 6 Vergunningenstrategie

6.1 Inleiding

Onder de nieuwe Omgevingswet is er veel veranderd met betrekking tot vergunningverlening. Hieronder staan de (nieuwe) juridische kaders beschreven die betrekking hebben op de nieuwe manier van vergunningverlening en de nieuw te hanteren werkwijze. In de U&H-strategie staan de doelstellingen beschreven rondom vergunningverlening. Deze doelstellingen zijn het uitgangspunt voor onze werkwijze.

6.2 Juridische kaders

De Omgevingswet is het wettelijk toetsingskader voor de fysieke leefomgeving. Alle aanvragen worden getoetst aan de Omgevingswet en bijbehorende Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en aanvullingswetten. Hoofdstuk 18 van de Omgevingswet beschrijft de regels met betrekking tot handhaving. De opzet en inhoud van dit hoofdstuk is gebaseerd op het hoofdstuk van de Wabo en beschrijft in drie afdelingen de bestuursrechtelijke handhaving, de strafrechtelijke handhaving en de handhaving van een projectbesluit.
De Omgevingswet introduceert twee nieuwe bestuursrechtelijke handhavingsinstrumenten, namelijk de bestuursdwangbevoegdheid voor het instemmend bestuursorgaan en voor de minister van Infrastructuur en Milieu. Daarnaast is de bevoegdheid tot het intrekken van een begunstigende beschikking en de bestuurlijke boete overgenomen in de Omgevingswet.

De vier AMvB's en de inhoud worden hieronder kort samengevat opgesomd:

- **Omgevingsbesluit**
  Hierin staan alle regels over het bevoegd gezag voor omgevingsvergunningen, procedures, handhaving en uitvoering, en over het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Het Omgevingsbesluit geldt voor alle partijen die actief zijn in de fysieke leefomgeving: burgers, bedrijven en overheid.

- **Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)**
  Hierin staan regels over omgevingswaarden, instructieregels, beoordelingsregels en regels voor monitoring. Het Bkl geldt voor de Rijksoverheid en decentrale overheden.

- **Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)**
  Het Bal vervangt onder andere het Activiteitenbesluit. In het Bal staan de algemene regels voor activiteiten in de fysieke leefomgeving.

- **Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)**
  Het Bbl vervangt het Bouwbesluit 2012. In het Bbl staan regels over bouwen, verbouwen en gebruiken van bouwwerken. Deze regels gaan onder andere over veiligheid, gezondheid en duurzaamheid

In de Omgevingsregeling zijn de Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) verder uitgewerkt. Hierin staan bijvoorbeeld regels over meet- en rekenmethoden en aanvraagvereisten voor vergunningen.

6.3 Werkwijze

6.3.1 De standaard procedure

Met de komst van de Omgevingswet wordt de reguliere procedure voor vergunningverlening de standaard. Dat betekent dat omgevingsvergunningaanvragen in algemene regel binnen 8 weken moeten worden behandeld en de uitgebreide procedure een uitzondering is. Daarbij komt dat onder de Omgevingswet ook meer grotere ontwikkelingen met een reguliere procedure in plaats van met een uitgebreide procedure afgehandeld moeten worden. De onderzoekslast en de gewenste afstemming bij grotere ontwikkelingen zijn echter vaak groot. Dit brengt dus een uitdaging met zich mee.

De gemeenteraad heeft de mogelijkheid om de uitgebreide procedure toe te passen voor een omgevingsplanactiviteit met grote impact of wanneer er veel betrokkenen zijn. Onder de Omgevingswet is het gewenst dat de uitgebreide procedure een uitzondering is. De gemeenteraad kan ook besluiten zichzelf tot adviseur met instemming aan te wijzen. Het vragen om advies of instemming schort de beslistermijn van de Awb niet op.

De beslistermijn wordt wel langer wanneer een besluit tot instemming verplicht is gesteld én de reguliere procedure geldt. In plaats van de normale termijn van 8 weken, geldt dan een termijn van 12 weken. Als de uitgebreide procedure van 26 weken geldt, komt er geen langere beslistermijn.

De standaard vergunningsaanvraagprocedure is stapsgewijs als volgt:

1. De initiatiefnemer kan een vooroverleg aanvragen via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (hierna: DSO).
2. De initiatiefnemer dient diens omgeving bij het project te betrekken door middel van participatie.
3. De initiatiefnemer dient de vergunningaanvraag in via DSO. De beslistermijn is in beginsel 8 weken en gaat lopen vanaf het moment van ontvangst van de aanvraag. Bunnik kan de beslissing aanhouden, dan begint de termijn te lopen op de dag waarop de aanhouding eindigt. Indien nodig kan Bunnik de beslistermijn eenmaal met maximaal 6 weken verlengen. Deze verlenging wordt medegedeeld aan de initiatiefnemer. Ook als de wettelijke termijnen niet gehaald kunnen worden, wordt dit onverwijld medegedeeld.
4. Bunnik stuurt na ontvangst van de aanvraag een bevestiging, met daarop vermeld de dag van ontvangst. Thans geeft Bunnik blijk van bevoegdheid, de verdere procedurestappen, de beslistermijn en de rechtsmiddelen die openstaan.
5. Bunnik geeft zonder uitstel kennis van de aanvraag via de officiële kanalen en in het gemeenteblad: ’t Groentje. Hierin staat een zakelijke weergave van de inhoud van de aanvraag en de dag van ontvangst.
6. Bunnik beoordeelt of de aanvraag voldoet aan de wettelijke vereisten van de Awb en de indieningsvereisten van de Omgevingsregeling. Wanneer het aan iets ontbreekt, wordt de initiatiefnemer in de gelegenheid gesteld dit gebrek te herstellen. Een verzoek hiertoe schort de beslistermijn op.
7. Als de aanvraag, eventueel na aanvulling, verder in behandeling wordt genomen vindt de inhoudelijke beoordeling plaats. Als er advies vereist is van interne en/of externe adviseurs, dan wordt de aanvraag doorgestuurd voor een inhoudelijke beoordeling.
8. In het geval van een wijziging van een omgevingsvergunning moet Bunnik soms een belanghebbende vragen om een zienswijze. Bij een voorgenomen afwijzing van een omgevingsvergunning moet Bunnik soms de initiatiefnemer om een zienswijze vragen.
9. In sommige gevallen is er instemming van een ander bestuursorgaan nodig. Dan stuurt Bunnik het voorgenomen besluit toe en wacht met het nemen van de definitieve beslissing. Bij een dergelijke situatie is de beslistermijn 12 weken.
10. Bunnik neemt een besluit tot het verlenen, wijzigen of intrekken van de omgevingsvergunning en doet dit door toezending en/of uitreiking aan de initiatiefnemer. De initiatiefnemer wordt thans geïnformeerd over de rechtsmiddelen bezwaar en beroep. Ook de indieners van een zienswijze ontvangen een mededeling van het besluit en de weg tot bezwaar en beroep.
11. Het besluit wordt zo spoedig mogelijk na bekendmaking gepubliceerd via de officiële kanalen en in het gemeenteblad ’t Groentje.
12. De omgevingsvergunning treedt in werking met ingang van de dag na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt.

6.3.2 Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen

Het verlenen van een vergunning van rechtswege kan problemen opleveren als het gaat om de toedeling van functies aan locaties door het Rijk en de provincie in verband met nationale en provinciale belangen. Deze toedeling vindt zo veel mogelijk plaats in het omgevingsplan. Diverse belangen kunnen schade ondervinden door een van rechtswege verleende omgevingsvergunning. Om die reden is de 'lex silencio positivo', oftewel de 'vergunning van rechtswege' vervallen.

Als de beslistermijn is verstreken, maar er nog geen besluit is genomen, dan kan het zijn dat het bevoegd gezag een dwangsom moet betalen aan de aanvrager. Op grond van artikel 4.17 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is het bestuursorgaan een dwangsom verschuldigd vanaf twee weken nadat de beslistermijn is verstreken én het bestuursorgaan een ingebrekestelling heeft ontvangen van de aanvrager. Het bestuursorgaan zal vervolgens voor elke dag dat het in gebreke is, met een maximum van 42 dagen, een dwangsom verbeuren. De hoogte van de dwangsom is vastgelegd in artikel 4.17, lid 2, Awb en is maximaal €40,- per dag. De maximaal verschuldigde dwangsom bedraagt €1.442,-.

6.3.3 Aanvraagvereiste participatie

Participatie is een belangrijke pijler onder de Omgevingswet. Het vroegtijdig betrekken van de omgeving moet zorgen voor meer draagvlak en betere besluiten. Participatie is een aanvraagvereiste, waarbij de aanvrager moet aangeven of er participatie is toegepast, op welke manier en wat gedaan is met de uitkomsten hiervan. Participatie is geen wettelijke weigeringsgrond, maar maakt deel uit van de integrale afweging. Het kan echter ook verplicht zijn gesteld Als er dan niet aan participatie wordt gedaan, kan de aanvraag buiten behandeling worden gesteld op grond van artikel 4.5, eerste lid, onder a van de Awb. De gemeente heeft een participatiebeleid bij ruimtelijke ontwikkeling opgesteld waarin wordt aangegeven wat zij belangrijk vindt bij het vormgeven van participatie.

6.3.4 De knip

De Omgevingswet maakt een splitsing in de activiteit 'bouwtechnische toets' aan het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) (ziet uitsluitend toe op de technische eisen waaraan een bouwwerk en zijn omgeving moet voldoen) en de activiteit 'omgevingsplanactiviteit' (toets aan de planologische aspecten in het omgevingsplan). Door deze 'knip' en de Wkb verandert de rol van Bunnik bij technische toetsing van bouwaanvragen. De technische eisen komen terecht in het Bbl en worden uiteindelijk getoetst door private kwaliteitsborgers. Dit gaat in geleidelijke stappen.

Voor Bunnik komt hierdoor vooral de nadruk te liggen op het aanwijzen van zaken waarvoor zij een vergunningplicht willen behouden, onder andere vanwege de evenwichtige toedeling van functies. Dit bedraagt in vele gevallen een lokale keuze waarvan de resultaten in het omgevingsplan moeten landen. Via het omgevingsplan kunnen er nog wel extra technische eisen worden toegevoegd, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid. Dit gaat in eerste instantie wel om een bestuurlijke keuze die voortkomt uit de omgevingsvisie.

Bunnik hanteert de huidige wettelijke regeling, zoals deze is bedoeld, omdat er bij het vaststellen van dit beleid nog te weinig ervaring is opgedaan om een andere keuze te maken. Dat betekent ook dat we blijven toetsen aan en toezicht houden op welstand, ruimtelijke ordening en omgevingsveiligheid. We blijven verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de bestaande bouw. Dit is ook zo ingeregeld in onze werkprocessen. Voorts zal er beleidsmatig meer duidelijkheid komen en wanneer nodig worden aangepast in de U&H-strategie.

6.3.5 *Omgevingsvergunning in omgevingsplan*

De actualisatieplicht die bij bestemmingsplannen verplicht was, geldt niet voor de omgevingsplannen. Echter moeten wijzigingen binnen het plan wel binnen een ‘redelijke’ termijn verwerkt zijn. Dit past bij het meer dynamische karakter van het omgevingsplan als onderdeel van de, door de Omgevingswet geïntroduceerde, beleidscyclus.

In de praktijk betekent de redelijke termijn dat de omgevingsvergunning voor het afwijken van het omgevingsplan binnen 5 jaar in het omgevingsplan verwerkt moet zijn. Dit geldt nog niet direct vanaf 1 januari 2024 (artikel 10a.12, Omgevingswetbesluit). De verwachting is dat dit pas vanaf 2029 geldt (artikel 22.5, lid 2, Ow). Deze eis zorgt ervoor dat vanaf inwerkingtreding van de wet de afgegeven vergunningen nauwkeurig geregistreerd moeten worden wanneer er gevolgen zijn voor het omgevingsplan. Bunnik heeft deze procedure nog niet geconcretiseerd maar is voornemens de volgende stappen t zetten om de afwijkingsvergunningen uiteindelijk te verwerken in het omgevingsplan:

- Voor de medewerkers van VTH is er een gemeenschappelijke map;
- In deze map komen deelmappen gerangschikt op jaar. Bij een actualisatieslag van het omgevingsplan worden de vergunningen van de afgelopen jaren worden meegenomen;
- Er zal een interne werkwijze moeten worden opgesteld en vormgegeven om de informatievoorziening tussen verschillende betrokken afdelingen zo goed mogelijk te laten functioneren;
- Bij de actualisatie van het omgevingsplan worden de afwijkingsvergunningen dan meegenomen met inachtneming van de wettelijke termijn.

6.4 Voorlichting

Zoals al reeds beschreven, hecht Bunnik grote waarde aan de informele aanpak. De informele aanpak moet bijdragen aan het tegengaan van overtredingen en de handhaving daarop. De informatievoorziening naar inwoners en ondernemers is daarom erg belangrijk.

Bunnik zorgt voor heldere communicatie op haar website en sociale mediakanalen, met diverse links naar bijvoorbeeld de centrale overheid. Daarnaast staan de medewerkers van het Klant Contact Centrum (KCC) de inwoners en ondernemers van Bunnik graag (telefonisch) te woord, alsmede de handhavers op straat. Tot slot is er eens in de twee weken op vrijdagochtend een inloopspreekuur waar men terecht kan met vragen met betrekking tot het fysieke domein.

Bijlage 7 Toezichtstrategie

7.1 Inleiding

Het is van belang om toezicht te houden op de naleving van de geldende wet- en regelgeving. In deze bijlage wordt de toezichtstrategie van Bunnik uiteengezet. Uitgangspunt zijn de doelstellingen zoals verwoord in hoofdstuk 3 van de U&H-strategie. Deze doelstellingen bepalen de werkwijze en inzet van de gemeente Bunnik. Bunnik heeft beperkte mankracht en middelen. Het is daarom van groot belang om haar capaciteit zo efficiënt en effectief mogelijk in te zetten om de gestelde doelen te behalen. Zoals al reeds beschreven in bijlage 4, is de preventiestrategie daarom van groot belang.
Er wordt op twee soorten toezichthouden ingezet:

- op grond van meldingen en verzoeken, en
- op basis van de eigen waarneming.

7.2 Vormen van toezicht

7.2.1 Op grond van meldingen en verzoeken

Er zijn verschillende manieren waarop een inwoner of ondernemer van Bunnik een melding of handhavingsverzoek kan indienen, van een namens hem of haar vermeende overtreding. Dit verzorgt het grootste gedeelte van de inzet van toezichthouders. Met het oppakken van deze meldingen en verzoeken wordt rekening gehouden met de prioriteitsstelling en juridische status.

7.2.2 Eigen waarneming

Het kan ook voorkomen dat een toezichthouder op straat op bepaalde activiteiten stuit die strijdig zijn met de wet- en regelgeving. Met het oppakken van deze eigen waarneming wordt rekening gehouden met de prioriteitsstelling, als weergegeven in bijlagen 2 en 3.

7.3 Werkwijze

7.3.1 Algemeen

De toezichthouder draagt zorg voor de kwaliteit van de uitvoering van toezicht. De controles worden op een uniforme wijze uitgevoerd: een goede voorbereiding is daarbij het halve werk.
Een zaak die zich leent voor toezichthouden, wordt door de toezichthouder omgezet in een dossier met alle daartoe relevante documenten. De documenten worden gecontroleerd op volledigheid, actualiteit en relevatie. De risicoanalyse en de daaraan hangende prioriteit zijn daarbij van groot belang. De toezichthouder werkt daarbij nauw samen met de overige medewerkers van de afdeling VTH, bijvoorbeeld de juridisch medewerker en de vergunningverlener om bepaalde zaken goed in kaart te krijgen.
Vervolgens zal de toezichthouder de straat opgaan voor een controle, eventueel met externe ondersteuning als de VRU, politie (conform eisen jurisprudentie) of ODRU. (zie doelstelling, uiterlijk binnen 2 dagen, afhankelijk van de melding)

7.3.1 Routinematig toezicht

Actief toezicht bestaat uit routinematige toezicht. Passief toezicht is toezicht naar aanleiding van klachten en meldingen en calamiteiten. Met toezichtbezoeken wordt beoogd de (vrijwillige) naleving van wet- en regelgeving, vergunningen en dergelijke te bewerkstelligen. Het realiseren van een nalevingsgedrag van 100% is onrealistisch, maar er wordt gestreefd naar het maximaliseren van het naleefgedrag door zoveel mogelijk maatwerk te leveren.

Routinematig toezicht doelt op de uitvoering van een jaarprogramma, gericht op inzet van personeel dat als basis dient van de uit te voeren controlebezoeken bij de verschillende vergunninghouders, meldingsplichtigen en dergelijke. Routinematige toezichtbezoeken vinden plaats op basis van de controlefrequentie (zie doelstellingen van oa bedrijfspanden).

Ad hoc toezicht zijn de zaken die niet nauwkeurig in te plannen zijn, maar waar meestal als gevolg van bepaalde omstandigheden zeker de nodige aandacht aan geschonken moet worden bij voorbeeld als gevolg van (ernstige) calamiteiten, klachten, wijzigingen in de omgevingsvergunning en dergelijke. De toezichthouder zal bij ernstige calamiteiten, klachten of vermoedde overtredingen hier binnen twee werkdagen ter plaatse gaan.

7.3.3 Rapportage

Om de uitvoering te kunnen monitoren moeten zaken geregistreerd worden. De doorlopen stappen, de genomen beslissingen en verdere relevante documenten worden daarom door de toezichthouders verifieerbaar en transparant opgeslagen in het systeem ‘Mozard’.

In de basis moeten de controlerapporten, melding en/of signaal aan een aantal eisen voldoen:

- Basisgegevens
- Schets van de locatie
- NAW-gegevens van betrokkenen
- Reden van controle
- Relevante wet- en regelgeving
- Voorgeschiedenis
- Constateringen
- Aard en omvang van de overtreding
- Afspraken met betrokkenen
- Eindconclusie
- Ondertekening en dagtekening door toezichthouder

Het controlerapport wordt niet actief gedeeld met betrokkenen en wordt alleen openbaar gemaakt op verzoek van belanghebbenden of in het kader van juridische procedures. Persoonlijke gegevens van derden en/of toezichthouders kunnen daarbij geanonimiseerd.

De gegevens in de zaakrapportage leveren informatie over het effect van de handelingen die Bunnik uitvoert op het naleefgedrag van wet- en regelgeving. Als een activiteit niet het gewenst effect oplevert vormt dit input om de interventiestrategie aan te passen. Op die manier draagt zaakrapportage op langer termijn bij aan de strategievorming. Daarnaast kan de analyse van de zaakrapportage gebruikt worden om onderwerpen voor toekomstige projectmatig(e) toezicht en handhaving te bepalen.

Bijlage 8 Sanctiestrategie (handhaven)

8.1 Inleiding

In deze bijlage wordt de handhavingsstrategie omschreven die wordt gevolgd bij overtredingen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. Dit is het beleidskader voor de inzet van de verschillende handhavingsinstrumenten. Het beschrijft hoe de instrumenten worden ingezet en geeft de keuzes weer omtrent sanctionering, termijnen en dwangsombedragen. Wij maken gebruik van de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO). De LHSO is een algemene strategie en omvat zowel bestuursrechtelijke als strafrechtelijke interventies. In onze sanctie- en gedoogstrategie is de toepassing van de LHSO verder geconcretiseerd.

8.2 Algemene sanctiestrategie

De algemene sanctiestrategie van de LHSO wordt gehanteerd, om op deze wijze uniformiteit binnen de organisatie te waarborgen en duidelijkheid naar de inwoner en ondernemer te verschaffen. Als gemeente maken we geen onderscheid in wie de overtreding begaat. Inwoner, ondernemer of medeoverheid, iedereen is gelijk. Uiteraard kan er in sommige gevallen, mits deugdelijk gemotiveerd, van deze uniformiteit worden afgeweken. Hierdoor blijft de afhandeling reproduceerbaar en wordt het verbod op willekeur gewaarborgd. Bunnik staat voor rechtsgelijkheid en rechtszekerheid.

8.3 Sanctioneringsinstrumenten

Wij kunnen gebruik maken van bestuursrechtelijke en strafrechtelijke sanctioneringsinstrumenten. Bestuursrechtelijk optreden is voornamelijk gericht op het herstellen van een situatie, daar waar strafrechtelijk optreden vooral gericht is op het straffen van de overtreder en het wegnemen van diens wederrechtelijk genoten voordeel. Bestuurs- en strafrechtelijk optreden dienen daarnaast allebei tot preventie. Aanvullend hierop kunnen we onze toezichtstrategie aanpassen. De keuze van de in te zetten interventies vindt plaats aan de hand van een stappenplan. De toepasbare instrumenten worden hieronder kort beschreven.

- **Aanspreken in minnelijk overleg**
  Wanneer de toezichthouder inschat dat een bepaalde situatie een minnelijk overleg rechtvaardigt en het grijpen naar een juridisch traject vooralsnog onnodig en/of onredelijk lijkt. Er worden nog geen juridische procedures in gang gezet.

- **Constateringsbrief**
  Een overtreder die niet aantoonbaar verwijtbaar handelt, waarvan de overtreding geen acuut handelen behoeft en een bepaalde prioriteit heeft, en waar er geen concreet zicht is op legalisatie, krijgt allereerst te maken met een waarschuwing. Dit kan mondeling geschieden of direct schriftelijk door middel van de constateringsbrief. Deze brief wordt opgesteld door de juridisch medewerker en is gebaseerd op constateringen van de toezichthouder. Een mondelinge waarschuwing wordt altijd nog schriftelijk bevestigd met de voornoemde constateringsbrief.
  Als de overtreder vervolgens niets doet met de waarschuwing en beëindiging van de overtreding en eventuele schadeherstel geheel of gedeeltelijk uitblijft, wordt het juridische traject vervolgd.

- **Het voornemen tot last onder dwangsom of bestuursdwang**
  Het voornemen is een vooraankondiging tot een bepaalde sanctie, dit kan in de vorm van dwangsom of bestuursdwang.
  De overtreder ontvangt een brief waarin een termijn wordt gegeven om de overtreding te beëindigen en eventuele schade te herstellen. Als de overtreder hier niets of niet voldoende mee doet, hangt hem of haar een juridische consequentie boven het hoofd. Het kan gaan om bestuursdwang of om een dwangsom. De overtreder krijgt tevens de kans om zijn of haar zienswijze in te dienen. Dit moet in beginsel binnen een termijn van 2 weken. Bunnik kan afwijken van deze “standaard” termijn indien de feiten en omstandigheden van het geval dit redelijkerwijs vragen.

Als de overtreder vervolgens niets doet met het voornemen en beëindiging van de overtreding en eventuele schadeherstel geheel of gedeeltelijk uitblijft, en een eventuele zienswijze niet tot een ander inzicht doet besluiten, leggen wij de definitieve last op.

- **Definitieve last**
  Een definitieve last kan zonder constateringsbrief en voornemen, en dus direct, worden opgelegd wanneer er sprake is van spoedeisendheid en/of wanneer er (naar aanleiding van een formeel handhavingsverzoek) geen sprake is van concreet zicht op legalisatie. Een zeer korte begunstigingstermijn is daarbij toegestaan. Wanneer er sprake is van acuut gevaar en direct handelen daadwerkelijk is vereist, wordt er (zeer) spoedeisende bestuursdwang toegepast en kunnen wij op kosten van de overtreder zelf overgaan tot het beëindigen van de overtreding en herstel bewerkstelligen. Deze beschikking van (zeer) spoedeisende bestuursdwang wordt dan op de eerstvolgende werkdag opgesteld en aan de overtreder verzonden.

  In alle andere gevallen krijgt de overtreder, als laatste kans, de kans om binnen een bepaalde termijn de overtreding te beëindigen en eventuele schade te herstellen. Wanneer de overtreder hier niet of niet geheel aan voldoet, wordt de sanctie geëffectueerd – Bunnik voert een feitelijke handeling uit om de overtreding te doen beëindigen en eventuele schade te herstellen, of de overtreder dient een bepaald geldbedrag te betalen per tijdseenheid, per afzonderlijke overtreding of samengevoegd tot één bedrag. Dat hangt af van de richtlijn dwangsom en termijnen.

- **Intrekking van een vergunning of ontheffing**
  Als een overtreding wordt begaan door een vergunninghouder of ontheffingshouder, kunnen wij als sanctiemaatregel deze vergunning of ontheffing intrekken. Dit gebeurd wanneer er sprake is van opzettelijk en herhaaldelijk overtreden van de maatregelen in deze vergunning of ontheffing, en indien andere pogingen hebben gefaald.

- **Bouwstop (LOB en/of LOD)**
  Op grond van de artikelen 5:21 en 5:31d Awb kan de toezichthouder bouw- en sloop werkzaamheden stilleggen. Het opleggen van een bouw- of sloopstop gebeurt schriftelijk en is een toepassing van spoedeisende bestuursdwang (LOB). Om te voorkomen dat na een bouw- of sloopstop toch door wordt gebouwd of gesloopt, wordt in dit besluit tevens een last onder dwangsom opgelegd, met daaraan gekoppeld een redelijke termijn. Daarna wordt de dwangsom verbeurd, als er wordt door gebouwd of gesloopt.

- **Strafrecht**
  Bij ernstige overtredingen, bijvoorbeeld op het gebied van milieu en monumenten, kan naast het opleggen van een herstelsanctie ook aangifte worden gedaan. De toezichthouder maakt het proces-verbaal op en stuurt deze naar het Openbaar Ministerie.

8.4 Inning verbeurde dwangsom en kosten bestuursdwang

Als na het verlopen van de begunstigingstermijn niet is voldaan aan het gestelde in de beschikking, dan verbeurt de overtreder rechtens de opgelegde dwangsom. Volgens artikel 5:33 van de Awb wordt de verbeurde dwangsom binnen zes weken betaald nadat zij is verbeurd. Als de overtreder de verschuldigde dwangsom niet binnen zes weken betaald, dan moet de dwangsom worden ingevorderd. Invordering wordt afgehandeld door de financiële afdeling.

In principe worden alle verbeurde dwangsommen ingevorderd. Dit gaat met een invorderingsbeschikking. Een belanghebbende kan ook om een dergelijke invorderingsbeschikking verzoeken. In zo´n geval moet het college van B&W binnen vier weken beslissen op het verzoek.

Bij niet-tijdige betaling van het bedrag raakt de overtreder in verzuim. Vanaf dat moment wordt de wettelijke rente over het verschuldigde bedrag in rekening gebracht. Het verzuim treedt in vanaf de dag na het verlopen van de betalingstermijn tot aan de dag der algehele voldoening. Daarnaast worden mogelijke buitengerechtelijke incassokosten (inclusief wettelijke rente) in principe ingevorderd.
Kosten die gemaakt worden in het kader van een bestuursdwanguitoefening, zoals het verzegelen van een gevaarlijk pand, worden verhaald op de overtreder.

8.5 Interventiematrix

Bij het sanctioneren van een overtreder wordt er altijd rekening gehouden met de schadelijkheid van een overtreding en met het gedrag van de overtreder in kwestie. Om consequent te kunnen handelen en het startpunt van de interventie te bepalen gebruiken wij een matrix door de gevolgen van een overtreding voor de fysieke leefomgeving te beoordelen en het gedrag van de overtreder in kwestie te typeren. Bij de typering van de overtreder wordt er ook gekeken naar de mate van recidive met betrekking tot toezicht en handhaving. Voorts kijken wij of er sprake is van verzachtende of verzwarende argumenten. Verzachtende argumenten zijn bijvoorbeeld een mogelijkheid tot legalisatie, en verzwarende argumenten zijn bijvoorbeeld recidive of de verwachting dat een financiële prikkel geeft effect heeft. Voor een uitgebreide toelichting hierop verwijzen wij naar de LHSO.

Gevolgen voor de fysieke leefomgeving	Prioriteit	Interventie
Nihil	Laag	Startpunt interventie: minnelijk overleg
Beperkt	Gemiddeld	Startpunt interventie: constateringsbrief
Aanzienlijk	Hoog	Startpunt interventie: voornemen tot last onder bestuursdwang of dwangsom *of* definitieve last onder bestuursdwang of dwangsom
Ingrijpend en/of onomkeerbaar	Urgent	Startpunt interventie: definitieve last onder (zeer) spoedeisende bestuursdwang

Bijlage 9 Gedoogstrategie

9.1 Inleiding

De nota ‘Gedogen in Nederland’ bevat het landelijke kader voor gedogen en dient als basis voor de gedoogstrategie die wij hanteren. Gedogen is alleen in uitzonderlijke situaties mogelijk. Bunnik onderstreept dat het gedogen van een overtreding in beginsel ongewenst is. In principe is er dus geen ruimte voor passieve en/of permanente gedoogsituaties. Bij Bunnik moet een gedoogsituatie derhalve van tijdelijke aard zijn, doordat het handelen binnen afzienbare tijd ophoudt, dan wel dat er bijvoorbeeld binnen aanzienlijke tijd een omgevingsvergunning wordt verleend. Dit principe heet actief gedogen. Er zijn ook situaties denkbaar waar het gedogen niet tijdelijk van aard zijn. Vanuit de landelijke kaders moet er dan zorg worden gedragen om in dat verband zoveel mogelijk in omvang en/of tijdsduur te beperken.

9.2 Wat verstaan wij onder gedogen?

Wanneer wij bij een geconstateerde overtreding niet handhavend optreden en wanneer wij van tevoren al aangeven niet handhavend te zullen optreden, is er sprake van gedogen. Het gedogen kan actief of passief plaatsvinden. Bij actief gedogen geeft het college van Burgemeester en wethouders actief te kennen dat er geen handhaving zal plaatsvinden, en bij passief gedogen is er sprake van stilzwijgend afzien van handhaving. Gedoogbeslissing kunnen slechts onder hoge uitzonderingen gelijkgesteld worden met besluiten, maar dat dit niet relevant is voor de handhaving van omgevingsrechtelijke wet- en regels. Er is geen sprake van gedogen wanneer er ten aanzien van bepaalde overtredingen geen actief handhavingsbeleid wordt gevoerd, of wanneer er sprake is van vermoedens die niet feitelijk zijn vastgesteld.

9.3 Wraking

Wanneer er sprake is van een lage prioriteitsstelling aan een bepaalde overtreding, en dus de gevolgen voor de fysieke leefomgeving nihil zijn, maar gedogen zeker ongewenst is, kunnen wij kiezen voor wraking. Dit is een vorm van uitgestelde handhaving. Dit houdt in dat wij een brief sturen naar de overtreder dat er sprake is van een overtreding waar wij op dit moment nog niet op handhaven, maar waar wij ons het recht voorbehouden dit op een later moment wel te doen wanneer de overtreding voort blijft duren. Wanneer een dusdanige situatie verergert, er een handhavingsverzoek wordt ingediend of wanneer zich andere omstandigheden aandienen, kan er alsnog (direct) handhavend worden opgetreden.

9.4 Beginselplicht tot handhaving

In het bestuursrecht geldt dat het bevoegd gezag in beginsel gebruik moet maken van de bevoegdheid om handhavend op te treden. Dit is een plicht. In bijzondere gevallen kan hier dus van worden afgeweken. Er zijn twee hoofdlijnen waarbij er eventueel kan worden afgezien van handhavend optreden:

- Concreet zicht op legalisatie
- Handhaving is zodanig onevenredig in verhouding tot de daarmee te dienen belangen dat van optreden in die concrete situatie behoort te worden afgezien: er is sprake van een overgang of overmachtssituatie, of handhaving zou leiden tot aperte onbillijkheden, of het achterliggende belang is evident beter gediend met gedogen, of een zwaarder wegend belang rechtvaardigt het gedogen.

Gedogen is in principe maatwerk. Op welke specifieke situatie zal er een onafhankelijke afweging gemaakt moeten worden, waarbij het landelijk kader en de jurisprudentie het uitgangspunt vormen.

De formele voorwaarden waaronder wordt gedoogd worden normaliter vastgelegd in een gedoogbeschikking welke is verbonden aan een bepaalde termijn. Vaak vindt dit plaats bij situaties waar er wordt gewacht op een omgevingsvergunning.

Bijlage 10 Richtlijn begunstigingstermijn en hoogte dwangsom

De richtlijnen voor de begunstigingstermijnen en de hoogte van de dwangsommen volgt Bunnik bijlage 8 uit het Uniforme uitvoering- en handhavingsstrategie voor de provincie Utrecht.

Algemeen

Taakveld	Overtreding	Modaliteit	Maximum in €	Termijn
Algemeen	Geen medewerking verlenen aan toezichthouder	per overtreding	10.000	direct
	Ontbrekende onderzoek zoals preventieonderzoek, bodemonderzoek, energiebesparingsonderzoek, akoestisch onderzoek etc.	ineens	5.000	8 weken
	Niet overleggen van ontbrekende gegevens, zoals logboek, administratie, energienota, lekdichtheid, registratie, rapportage etc.	ineens	1.000	4 weken

Overtredingen milieu

Taakveld	Overtreding	Modaliteit	Maximum in €	Termijn
Afval	Opslag niet conform voorschriften	per week	5.000	4 weken
	Afval niet correct afvoeren	per overtreding	5.000	4 weken
	Scheiding afval niet conform voorschriften	per overtreding	5.000	4 weken
Bodem	Afvalstoffen op/in de bodem brengen	per overtreding	5.000	4 weken
	Keuring onder- of bovengrondse tank niet uitgevoerd	per week	4.000	8 weken
	Kathodische bescherming of peilbuis niet gecontroleerd	per week	2.000	4 weken
	Vloer niet vloeistofdicht	per week	400/m^2	8 weken
	Vloeistofdichte (lek)bak ontbreekt	per week/bak	2.000/bak	4 weken
	Geen financiële zekerheid	per week	2.000	4 weken
	Opslag vaste mest zonder voorzieningen	per overtreding	4.000	4 weken
	Ontbreken (KIWA-)certificaat mestopslag	per week	3.000	4 weken
	Foliebassin niet gekeurd	per week	3.000	4 weken
	Mestbassin niet conform de bouwtechnische richtlijnen	per week	3.000	4 weken
	Geen melding Besluit mobiel breken bouw- en sloopafval	ineens	20.000	1 week

Taakveld	Overtreding	Modaliteit	Maximum in €	Termijn
Bodem (vervolg)	Afgifte van grond/bouwstoffen aan een onbevoegde be-/ verwerker	per overtreding	10.000	4 weken
	Toepassen van grond/bouwstoffen op locatie zonder juiste keuringen en kwaliteitsverklaringen	per overtreding	12.000	4 weken
	Geen melding Besluit bodemkwaliteit	ineens	4.000	1 week
	Toepassing niet conform de voorschriften en/of voorgeschreven voorzieningen niet aangebracht.	per week	5.000	4 weken
(Externe) veiligheid	Brandscheiding niet op orde	per week	1.000	8 weken
	Opslag gevaarlijke stoffen niet volgens voorschriften	per overtreding	10.000	1 week
	Opslag kluis/ kast ontbreekt	per overtreding	4.000	6 weken
	Gasflessen niet tegen omvallen beschermd	per overtreding	1.000/fles	1 week
	Keuring gastank verlopen	per week	2.000/tank	8 weken
	Keuring gasfles verlopen	per week	1.000/fles	4 weken
	Hekwerk bij gastank ontbreekt/niet tegen aanrijden beschermd	per overtreding	2.000	4 weken
Geluid	Geluidnorm overschreden	per overtreding	10.000	direct
	Geluidbegrenzer niet conform verzegeling	per overtreding	5.000	direct
	Gedragsvoorschiften niet naleven	per overtreding	2.000	direct
	In werking buiten vergunde uren	per overtreding	10.000	direct
Lucht	Overschrijding emissie-eisen	per overtreding	10.000	4 weken
	Metingen niet (juist) uitgevoerd	per overtreding	1.000	4 weken
	Afvoerpijp niet op hoogte	per week	5.000	8 weken
	Niet juist gebruiken of ontbreken emissiebeperkende apparatuur (zoals (stof)filters, ontgeuringsinstallatie)	per overtreding	5.000	8 weken
	Geen keuring of onderhoud stook- of koelinstallatie	per week	2.500	8 weken
	Niet naleven voorschriften stook- of koelinstallatie	per week	2.000/ installatie	4 weken
	Niet afgedekte mestsilo	per overtreding	2.000	2 weken
	Emissiearm stalsysteem niet geplaatst, en/of niet onderhouden en/of werking niet correct	per week	5.000	4 weken

Taakveld	Overtreding	Modaliteit	Maximum In €	Termijn
Vuurwerk	Opslag van vuurwerk niet conform de voorschriften en er kan direct aan de voorschriften worden voldaan	per overtreding	10.000	direct
Water	Illegale lozing	ineens	5.000	1 week
	Afscheider, controleput of zuiveringstechnische voorziening ontbreekt of niet conform voorschriften	per week	3.000	6 weken
Overig (milieu)	In werking zonder vergunning (milieu)	ineens	10.000	6 weken
	Geen melding (milieu)	ineens	3.000	4 weken
	Ongewoon voorval niet gemeld (milieu)	ineens	5.000	1 week

Overtredingen aanleggen, bouwen en slopen

Taakveld	Overtreding	Modaliteit	Maximum in €	Termijn
Algemeen	In strijd met stillegging bouw of sloop bouwwerk	per overtreding	50.000	direct
	Aanleggen, bouwen of slopen in strijd met (planregels) omgevingsplan	per week	20.000	8 weken
Aanleggen	Aanleggen zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning kwalificatie licht: zoals kabels en leidingen, ophogen etc.	per week	10.000	6 weken
	Aanleggen zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning kwalificatie middel: zoals heiwerkzaamheden, bodem verlagen, gronden afgraven etc.	per week	15.000	6 weken
	Aanleggen zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning kwalificatie zwaar: zoals watergangen, oppervlakteverhardingen van wegen, regels t.a.v. archeologie etc.	per week	20.000	6 weken
Bouwen	Bouwen zonder of in afwijking van omgevingsvergunning, kwalificatie licht: zoals erfafscheiding, tuinmeubilair, vlaggenmasten, schotelantennes, zonweringen etc.	per week	10.000	8 weken

Taakveld	Overtreding	Modaliteit	Maximum in €	Termijn
Bouwen (vervolg)	Bouwen zonder of in afwijking van omgevingsvergunning kwalificatie middel: zoals aanbouw aan bestaand hoofdgebouw, bijgebouw, overkapping, paardenbak, regels t.a.v. archeologie, afwijking van vergunning t.a.v. woning of bedrijfsgebouw, etc.	per week	20.000	8 weken
	Bouwen zonder omgevingsvergunning kwalificatie zwaar: zoals een woning, bedrijfsgebouw etc.	ineens	100.000	8 weken
	Bouwen in strijd met het Bouwbesluit, kwalificatie licht: zoals technische voorschriften bruikbaarheid etc.	per week	10.000	8 weken
	Bouwen in strijd met het Bouwbesluit, kwalificatie middel: zoals technische voorschriften energiezuinigheid etc.	per week	15.000	8 weken
	Bouwen in strijd met het Bouwbesluit, kwalificatie zwaar: zoals technische voorschriften veiligheid, gezondheid etc.	per week	20.000	8 weken
Slopen	Slopen zonder of in afwijking van omgevingsvergunning of een melding, kwalificatie licht: zoals het slopen van een bijgebouw zonder asbest etc.	per week	5.000	6 weken
	Slopen zonder of in afwijking van omgevingsvergunning of een melding, kwalificatie middel: zoals slopen zonder asbest (overig)	per week	10.000	6 weken
	Slopen zonder of in afwijking van omgevingsvergunning of een melding, kwalificatie zwaar: zoals slopen met (waarschijnlijk) asbest	per week	30.000	6 weken
Monumenten	Verandering aan, op, in of bij een monument zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning.	per week	25.000	4 weken
	Verandering in beschermd stad- en dorpsgezichten zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning.	per week	20.000	4 weken

Overtredingen planologisch gebruik

Taakveld	Overtreding	Modaliteit	Maximum in €	Termijn
Strijdig gebruik	Gebruik in strijd met omgevingsplan zoals verkeerd gebruik grond/erf, illegale handelingen buitengebied etc.	per week	10.000	8 week
	Strijdig gebruik grond: wonen of bedrijfsmatige activiteiten waar niet toegestaan, etc.	per week	20.000	10 weken

Overtredingen brandveiligheid

Taakveld	Overtreding	Modaliteit	Maximum in €	Termijn
Brandveilig gebruik	Geen omgevingsvergunning voor brandveilig gebruik	ineens	15.000	8 weken
	Geen melding voor brandveilig gebruik	ineens	5.000	8 weken
	Niet naleven voorschrift omgevingsvergunning voor brandveilig gebruik	per week	3.000	8 weken
	Ontbreken document over adequate toepassing constructieonderdeel	ineens	3.000	1 week
	Overschrijden totaal onechte en/of ongewenste meldingen brandmeldinstallaties	per overtreding	5.000	direct
Voorschriften Bouwbesluit	Ontbreken voorzieningen of niet volgens eisen, kwalificatie licht: zoals rookmelder, blustoestel, vluchtrouteaanduiding, zelfsluitende deur, etc.	per week	3.000	2 weken
	Ontbreken voorzieningen of niet volgens eisen, kwalificatie middel: zoals brandweeringang, brandmeldinstallatie, aankleding ruimten, verbindingsweg, etc.	per week	6.000	4 weken
	Ontbreken voorzieningen of niet volgens eisen, kwalificatie zwaar: zoals ontruimingsinstallatie, bluswatervoorziening etc.	per week	10.000	8 weken

Bijlage 11 Samenwerkingspartners

Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)

De ODRU voert voor Bunnik de milieutaken en het onderdeel slopen uit. De samenwerkingsafspraken tussen de ODRU en Bunnik liggen vast in een dienstverleningsovereenkomst (Dvo). De ODRU rapporteert over de voortgang van de uitvoering van haar taken voor Bunnik. Ook stelt de ODRU jaarlijks een uitvoeringsplan op. Via het regievoerdersoverleg en periodiek overleg houdt de gemeente Bunnik toezicht op de naleving door de ODRU.

De gemeentelijke organisatie is verplicht buiten de gebruikelijke kantooruren bereikbaar en beschikbaar te zijn voor de milieuhandhavingstaken. Denk daarbij aan het melden van acute klachten en/of incidenten. De ODRU heeft een 24/7 consignatiedienst in werking voor het behandelen van klachten en incidenten voor het taakveld milieu. Ook voor ondersteuning bij een crisis en rampen kan Bunnik middels een consignatiedienst de ODRU 24/7 inschakelen.

Openbaar Ministerie (OM)

In het geval strafrechtelijk optreden is vereist vindt afstemming plaats met het functioneel parket. De vervolging van overtredingen openbare ruimte worden afgehandeld door het Openbaar Ministerie Midden-Nederland. Inzet van OM en politie is conform de landelijke handhavingsstrategie, die geborgd is in onderhavige U&H-strategie.

Om de samenwerking tussen OM, Politie, ODRU en RUD te verbeteren is een samenwerkingsconvenant in voorbereiding. In een aantal wetten is opgenomen dat gegevens van OM en politie alleen gedeeld kunnen worden als hiervoor een convenant is afgesloten. Dit sluit aan bij de ontwikkelingen binnen de ODRU op het gebied van strafrecht en het in dienst hebben van Boa's.

Politie

Het Regionaal Milieu Team (RMT) van de politie Midden Nederland valt voor wat betreft aansturing onder het functioneel parket (FP) Amsterdam. Op het gebied van milieu zijn de milieuagenten het eerste aanspreekpunt voor Bunnik. Daarnaast is de *local office* het vaste aanspreekpunt voor Bunnik, de Boa's en de ODRU. Afhankelijk van de positionering van de overtreding in de LHS-matrix komt het RMT vroeg of op een later moment in beeld.

Provincie Utrecht

De provincie Utrecht heeft de (wettelijke) taak gekregen om de samenwerking tussen bestuursorganen op het gebied van de U&H-taken te coördineren. In de provincie Utrecht is al jaren een breed samengesteld PMO operationeel. Hiermee wordt invulling gegeven aan de formele eisen uit het Omgevingsrecht en de Wet VTH. Naast de overheden (gemeenten, provincie, waterschappen, politie, Openbaar Ministerie), landelijke inspectiediensten (NVWA, RWS, Belastingdienst, SZW, ILT) en de Veiligheidsregio, nemen ook een aantal beherende instanties (Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Utrechts Landschap) en belangenorganisaties, zoals Utrechts Particulier Grondbezit deel aan het overleg. Daarnaast nemen ook de Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU) en de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD Utrecht) als adviseurs ook deel aan het overleg.

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

De VRU adviseert Bunnik en provincie Utrecht in het kader van de vergunningverlening op het gebied van brandveilig gebruik. Ook voert de VRU op dit gebied het toezicht uit. De samenwerkingsafspraken tussen de VRU en Bunnik liggen vast in een Dvo. De VRU rapporteert jaarlijks over de uitgevoerde werkzaamheden en stelt jaarlijks in overleg met Bunnik een jaarplan op. Bunnik ontvangt vanaf heden, in het kader van verbeterde monitoring, elk kwartaal cijfers van de VRU waarin inzichtelijk is op welke gebieden zij werkzaamheden uitvoeren. Via het regievoerdersoverleg en periodiek overleg houdt de gemeente Bunnik toezicht op de naleving door de VRU.

De VRU probeert ieder jaar zoveel mogelijk zorginstellingen op niveau van het hoofdkantoor (management vastgoed/veiligheid of directie) te spreken over de brandveiligheid binnen de totale instelling. Hierbij wordt altijd gesproken over hoe het gedrag van de zorgverleners op de werkvloer de brandveiligheid kan bevorderen en de toolbox brandveiligheid in de zorg die hier als middel in kan ondersteunen. Dit gesprek is gericht op de onderlinge relatie. In dit overleg kunnen ook GHOR gerelateerde thema's aan bod komen.